

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Σε κάθε χωριό αρμόδιος φορέας Διοίκησης είναι η Κοινότητα, που την αποτελούν ο Πρόεδρος και τα μέλη του Κοινοτικού Συμβουλίου. Το Κοινοτικό Συμβούλιο, λοιπόν, αντιπροσωπεύει τους κατοίκους του χωριού έναντι κάθε Αρχής. Η πρόοδος του χωριού εξαρτάται από τη δραστηριότητα του Κοινοτικού Συμβουλίου, αλλά και των ίδιων των κατοίκων, με την πειθαρχία και τη συμπαράστασή τους στην προσπάθεια του Κοινοτικού Συμβουλίου. Σήμερα, όμως, όπως έχει διαμορφωθεί η κατάσταση, κυρίως στα ορεινά χωριά, μετά τη διαρροή των κατοίκων προς τα μεγάλα αστικά κέντρα, δεν υπάρχουν αρκετοί κάτοικοι, που να μπορούν να συμπαραστέχονται στο Κοινοτικό Συμβούλιο, για την επίλυση διαφόρων προβλημάτων.

Οι περισσότεροι από τους Καλοσκοπίτες που έφυγαν απ' το χωριό στην 20ετία 1950 - 1970, έχουν εγκατασταθεί στην Αθήνα. Γι' αυτό και ίδρυσαν έναν απ' τους καλύτερους Συλλόγους (Σύνδεσμο) με 600 και πάνω μέλη. Ο μεγάλος αυτός αριθμός των Καλοσκοπιτών της Αθήνας δεν είναι και τόσο ευκαταφρόνητος, σε σύγκριση με τον αριθμό των μονίμων κατοίκων του χωριού (100 περίπου άτομα). Έτσι, ο Σύνδεσμος, με τόσα πολλά μέλη, είναι ο δεύτερος φορέας που ενδιαφέρεται για την επίλυση των προβλημάτων της Κοινότητας.

Αν οι δυο αυτοί φορείς δε συνεργαστούν με σύμπνοια και με αγάπη για το χωριό, μακριά από πάθη και προσωπικούς εγωισμούς για επίδειξη, τότε το χωριό κάθε άλλο παρά πρόοδο θα έχει.

Η Κοινότητα προασπίζεται τα συμφέροντά της, καθώς και των κατοίκων της, με όλα τα ένδικα μέσα, όπως είναι τα κοινοτικά λιβάδια και άλλες κοινοτικές εκτάσεις, που τώρα με την

εξόρυξη του βωξίτη κινδυνεύουν να χαθούν και ο Σύνδεσμος έρχεται αρωγός της στην προσπάθειά της. Η Κοινότητα φροντίζει για τον εξωραϊσμό των κοινόχρηστων χώρων (δρόμων, πλατειάς κλπ.), για την ύδρευση και γενικά για τη βελτίωση της ζωής των κατοίκων και ο Σύνδεσμος συνεπικουρεί σ' αυτή την προσπάθεια. Η Κοινότητα οργανώνει τα πανηγύρια και άλλες εκδηλώσεις, αναπτύσσοντας έτσι τις ανθρώπινες σχέσεις και ο σύνδεσμος, με τα μέλη του, πλαισιώνει αυτές τις εκδηλώσεις και διατηρείται η παράδοση από γενιά σε γενιά.

Στην Αθήνα τα μέλη του Συνδέσμου εργάζονται δραστήρια, με τη διοργάνωση χορών, συνεστιάσεων, συνελεύσεων, με λειτουργία Γραφείου - εντευκτηρίου των μελών του και με την τακτική έκδοση του ωραίου Δελτίου - περιοδικού (πνευματική παρουσία της Κουκουβίστας) για την ενημέρωση των απανταχού της γης Καλοσκοπιτών και φίλων του χωριού. Αλλά και στο χωριό συμπληρώνει πολλές ελλείψεις, που η Κοινότητα αδυνατεί να τις καλύψει, όπως: Ανέγερση εκκλησίας του χωριού και κοινοτικών καταστημάτων, ίδρυση κοινοτικού Ιατρείου, Κέντρου Νεότητας, φωτισμό κοινοχρήστων χώρων, διαμόρφωση πλατείας, ανέγερση Ηρώου, δέντροφύτευση σε διάφορους χώρους, δημιουργία παιδικής χαράς, κατασκευή βрусών, ενέργειες χορήγησης υψηλών πιστώσεων για τσιμεντόστρωση δρόμων, κατασκευή νεκροταφείου, εξωκκλησίων, πινακίδων, πάγκων κ.ά., καθώς και τη διοργάνωση επισκέψεων μελών στο χωριό.

Έτσι, τα μέλη του Συνδέσμου, που είναι και ψηφοφόροι στο χωριό, έχουν υποχρεώσεις προς την Κοινότητα, αλλά και δικαίωμα να εκφέρουν τη γνώμη τους, μέσου του Δ.Σ. του Συνδέσμου και απαιτούν να γίνεται σεβαστή από την Κοι-

ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΙΑΝΑ ΝΕΑ

ΟΙ ΣΕΙΣΜΟΙ

Το β' δεκαήμερο του Σεπτέμβρη αλλεπάλληλες σεισμικές δονήσεις συγκλόνισαν την Παρνασσίδα, που έφτασαν σε μέγεθος 5 βαθμών της κλίμακας Ρίχτερ. Το επίκεντρο της σεισμικής αυτής έξαρσης βρίσκεται στην περιοχή του Μπράλου. Οι δονήσεις (40 περίπου που έγιναν σε 10 μέρες) ήταν μικρής διάρκειας (δευτερολέπτων) και γι' αυτό δεν υπήρξαν ζημιές. Στα ξημερώματα της Δευτέρας, 19 Σεπτέμβρη, μια ισχυρή δόνηση συγκλόνισε τις πρωτεύουσες τεσσάρων νομών: Λαμία, Λειβαδιά, 'Αμφισσα, Καρπενήσι.

Η Κουκουβίστα ναι μεν «χόρεψε» όλες αυτές τις ημέρες, όπως και όλα τα γύρω χωριά, αλλά δεν έπαθε καμιά ζημιά.

(Από τις εφημερίδες)

νότητα.

Η άποψη που έχουν κάποιοι, ότι δεν χρειάζεται ο Σύνδεσμος, είναι εσφαλμένη. Το Κοινοτικό Συμβούλιο ναι μεν είναι ο συντονιστής στην κοινοτική πρόοδο, αλλά χωρίς τη συμπαράσταση των κατοίκων και ιδιαίτερα των μελών του Συνδέσμου, που αποτελούν τα 3)4 των ψηφοφόρων του χωριού, δεν είναι δυνατό να επιτύχει στο έργο του. Η Κοινότητα χωρίς το Σύνδεσμο, θα είναι στρούγκα χωρίς πρόβατα και ο Σύνδεσμος χωρίς την Κοινότητα, θα είναι κοπάδι χωρίς στρούγκα.

Το συμπέρασμα είναι, ότι όλοι οι φορείς πρέπει να συνεργάζονται, με οδηγό την αγάπη και την ανιδιοτέλεια, για τη δημιουργία ενός καλύτερου χωριού, με χαρούμενους κι ευτυχημένους ανθρώπους.

Ο Σύνδεσμος και η Κοινότητα είναι δυο σκέλη, που στηρίζουν σε σταθερό βάθρο το χωριό.

Ο ΧΟΡΟΣ ΣΤΗΝ ΠΑΝΑΓΙΑ

Ο θροχερός καιρός πού επικρατούσε τον Δεκαπενταύγουστο στάθηκε αιτία να μη γίνει η λειτουργία στην Παναγία, κι ο κόσμος εκκλησιάστηκε στον 'Αγιο Γεώργιο.

Αφού λοιπόν δεν έγινε η λειτουργία στην ομώνυμη εκκλησία την καθιερωμένη ημέρα, τελέστηκε στις 23 του ίδιου μήνα που γιόρταζε η Παναγία η Προυσιώτισσα (εννιάμερα της Παναγίας).

Οι πανηγυριώτες κυκλοφορούσαν με ομπρέλες και αδιάβροχα, λες και ήταν φθινόπωρο. Δεν ήταν λίγοι εκείνοι που φόρεσαν ακόμα και χειμωνιάτικα. Μετά την λειτουργία κατάκλυσαν τις χασαποταθέρνες, για να γευθούν το κοκορέτσι και το σπληνάντερο, που στριφογύριζαν στις σουβλές.

Οι διοργανωτές της πανηγυρικής εκδήλωσης απογοητευμένοι έβλεπαν νά ναυαγούν τα σχέδιά τους και οι προετοιμασίες τους για το θραδινό χορό. Το απόγευμα, όμως, τα μαύρα σύννεφα, που σκέπαζαν τον κουκουβιστιανό ουρανό, υποχώρησαν, η πυκνή ομίχλη εξαφανίστηκε κι ο λαός άρχισε να κατεβαίνει από τις στράτες και τα μονοπάτια του χωριού χαρούμενος, γελαστός και αισιόδοξος, στην Παναγία.

Προτού καθίσει ο ήλιος στο ξεροβούνι, ο λόγυρα στην εκκλησία οι χώροι είχαν ασφυκτικά γεμίσει.

Οι κασσέτες στη στεροφωνική συσκευή παιάνιζαν δημοτικούς σκοπούς, κι ο παπάς μας έσυρε πρώτος το χορό, ακολουθώντας οι ηλικιωμένοι ξωμάχοι του χωριού. Στή συνέχεια ο σεβάσμιος ιερέας μας μοίρασε λουκούμια στους παραθρισκόμενους πανηγυριώτες.

Η εκδήλωση αυτή, λόγω της πρωινής κακοκαιρίας ξεκίνησε δειλά κι άκεφα, αλλά σιγά-σιγά, εξελίχθηκε σ' ένα πραγματικό ξεφάντωμα.

Το ηλεκτρικό μηχάνημα, που διασκέδασε τον κόσμο, ανήκε σε επαγγελματίες και πληρώθηκε από τον παπά μας, το Θανάση Ν. Μαλιθίτη και τον «μπάρμπα-Γιάννη» (Ιωάννη Γ. Χαμηλό) που με αγάπη πρωτοστατεί πάντα σ' αυτού του είδους εκδηλώσεις.

'Ενα γύρω στην όμορφη εκκλησιούλα της

ρούγας είχαν τοποθετηθεί πάνω από εκατό λαμπτήρες κι ο τόπος λαμποκοπούσε.

Τον ιερό χώρο της Μεγαλόχαρης τον στόλιζαν αμέτρητες σημαιούλες. Στο πλακόστρωτο, κοντά στην κρύα θρύση, σχηματίστηκαν διπλοί και τριπλοί χοροί.

Η κινητή καντίνα, που είχε έρθει από τη Λαμία, έκανε χρυσές δουλειές, προπαντός από την νεολαία, με τα αναψυκτικά, τα παγωτά και τα TOST με τα λουκάνικα. Όσο για μπίρες και ούζο, έγινε μεγάλη κατανάλωση από τους κουρασμένους και καταϊδρωμένους χορευταράδες.

Στην ξέφρενη χορευτική εκείνη εκδήλωση δόθηκε η ευκαιρία στους μερακλήδες να χορέψουν, και κατά παραγγελία ακόμα, το χορό της αρεσκείας τους. Το κρύο αεράκι της Γκιώνας δέν εμπόδισε τους νέους να γλεντήσουν ως τις τρεις τα ξημερώματα.

Το ρεύμα, που φωταγωγήθηκε ο ιερός χώρος της Παναγίας, τό πήρανε από τα σπίτια, του Αλεξ. Πλατανιά και της Παναγιούς Τσιρώνη - Χριστοδούλου. Η δραστήρια κι αυθόρμητη αυτή χωριανή μας, πάντα πρόθυμα και με φιλοκέρδεια προσφέρει τις υπηρεσίες της για κοινωνικές σκοπούς.

Δυστυχώς, τέτοιες εκδηλώσεις, που σκορπίζουν χαρά, κέφι, και αισιοδοξία, είναι πολύ λιγοστές για το γλεντζεδικό και φιλοθέαμο κουκουβιστιανό κοινό. Τον παραδοσιακό αυτό χορό του Δεκαπενταύγουστο καταφέραμε να τον αναβιώσουμε, ύστερ' από σαράντα χρόνια, γιατί είχε σθήσει με τις θυελλώδεις πολεμικές καταστάσεις, που πέρασε το χωριό μας.

Κατά τη γνώμη μου, πρέπει να ικανοποιηθούν από τη διασκέδαση αυτή όλοι. Κι αν ορισμένοι δε θέλησαν να χορέψουν, απόλαυσαν όμως, με γούστο και μεράκι, το εξαίσιο όσο και γοητευτικό εκείνο θέαμα των σκερτζόζων και καλοθρεμμένων θηλυκών που, χορεύοντας τσιφτετέλι, έκαναν και τις σχετικές φιγούρες τους.

ΦΑΝΗΣ ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ

Α. ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ

ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΕΙΔΗ

Ξάνθου 16 — ΟΜΟΝΟΙΑ

**ΝΕΑ
ΓΕΝΙΑ**

ΝΕΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

Ο ΝΙΚΟΣ Δ. ΚΟΛΛΙΑΣ (Καραμήτρος) πήρε το πτυχίο της Μαθηματικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών και έδωσε τον απαιτούμενο όρκο.

Του ευχόμαστε καλή σταδιοδρομία!

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Π έ τ υ χ α ν :

— ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΞ. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ, στην Ανωτάτη Βιομηχανική Σχολή Πειραιώς.

— ΧΑΡ. ΕΥΣΤ. ΜΕΡΤΖΑΝΗΣ (εγγονός του Πέτρου Δημόπουλου), ΚΑΤΕΕ Αθήνας.

— ΙΩΑΝ. ΦΙΛ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ, στην ΑΣΟΕΕ.

— ΑΘ. Π. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ, (εγγονός Π. Κόλλια - Καλόγερου), ΚΑΤΕΕ Αθήνας.

— ΙΩΑΝ. Π. ΚΟΛΛΥΡΗΣ, ΚΑΤΕΕ Θεσσαλονίκης.

— ΙΩΑΝ. Ν. ΚΟΛΛΥΡΗΣ, ΚΑΤΕΕ Πάτρας.

— ΑΓΓ. ΓΕΩΡΓ. ΚΟΥΦΟΣ, στη Σχολή Μονίμων Υπαξιωματικών Ναυτικού στον Πόρο.

♦ ΟΠΩΣ είναι γνωστό * * * κάθε διετία γίνονται εκλογές για την ανάδειξη νέου Διοικητικού Συμβουλίου. Έτσι λοιπόν για τη διετία 1984 - 1985 θα γίνει Γενική Συνέλευση στις 15 του Γενάρη 1984 ημέρα Κυριακή.

Το χώρο και την ώρα της συγκέντρωσης θα σας γνωρίσουμε εγκαίρως με εγκύκλιο.

Είναι ανάγκη να αναλάβουν τη Διοίκηση του Συνδέσμου καινούργια πρόσωπα και νέοι άνθρωποι.

Υπάρχουν πολλά νέα παιδιά μορφωμένα (επιστήμονες κλπ.) που μπορούν με τις γνώσεις τους και τη ζωντάνια τους να δώσουν νέα πνοή και ώθηση στη δραστηριότητα του Συνδέσμου. Επειδή ίσως δεν διαθέτουν και πολύ χρόνο ελεύθερο θα μπορούν να παισιωθούν με μεγαλύτερους στην ηλικία που θα διαθέτουν χρόνο ελεύθερο.

Κάνουμε ΕΚΚΛΗΣΗ στα μέλη του Συνδέσμου να αναλογισθούν τις ευθύνες τους και να βοηθήσουν στην ανανέωση των προσώπων του Διοικητικού Συμβουλίου.

Τα μάγγανα τ'ς θαβάς Ξούλας

Καλόν χ'μώνα

Καλώς ουρίσεται μαρέ πιδιγιά απ' τουν καθαρόν τουν αγέρα τ'ς όμουρφς Γκιώνας κι καλόν χ'μώνα να πουρέψουμει — κιάς μας πουνάν τα μπιρζμένα τα ριματκά μας. Είπα καθαρόν αγέρα κι τ'αστόησα ουότ δεν μας άφκει ούτει δω σαπάν νανασάνουμει κείνου του θλουημένου του μιταλλίου του Ηλιόπουλ.

Σίγουρα πιό φχαριστμένα θα ειν' απτ' νηξουχή τα νειάτα, πιδιγιά κι κουρίτσα αντάμα, λόγουν κι τς ι-σότητας π'λέει κι' ου νόμους κι π θα πρέπ, ούλι σιρ-νικοί κι θυλ'κοι να φουράμει τα ίδια παντιλόνια κείπ' για να ξιχουρί'ης τουν έναν απτ' νάλλ' θαπρέπ να τ'ς τ'ράς ή να τ'ς ψάχν'ς - μι του συμπάθιου.

Ας ειν μαρε σεις. Όπους κρέναν κι μια θουλά οι γιαρχαίοι παπούδς μας: — Ο Τέμπουρα — Ο μόρις, του ούποιουν λέει Ω καιροί - ώ ήθη. Ας του κατα-πιούμει.

Είπα να μη ματαρχίσου τα μάγγανα τέτοιουν κι-του ουπόιου λέει Ω καιροί - ώ ήθη. Ας του κατα-γιάσ. Εφ'κει απ' την τιμιντούπολ με τον κουρνιαχτό τ'ς κι μιταφέρουντας του καψαέριου αντάματ, στα χουργιά. Γλέπ'ς ιγκλιματίσκαμι κι γίγκαμι ένα μι του «νέφουν» κι δε ζάμι χουρίς αυτό.

Άκ'σα λοιπόν π'λέτει μιρικά πιδιά παραθιρζμένα στα χουργιά μας, να μουλουγάν πως τα πουρέψαν κει πούηταν. Ρώτ'σα κι γω μούλ' τ χαζουμάραμ:

— Τι σας ταΐσαν μάρε σεις κει σαπάν; Φάγατε κα-μιά ζεστή σταχτουκλούρα; Σας έφκιασαν κανιά πίτ-τα; Φάγατε καμιά στάλα τ'λουμίσου τυρί απτ'στρουγ-γα; Πήγατε ουριθασία στ' γκουρφή τ'ς Γκιώνας να χαζέψητει πέρα θαθιά στ' θάλασσα τ'ς Στυλίδας κι ναφήσητη τη ματιά σας να θαμάξ τν απειραντουσύν αφτνής τ'ς Γης που θαλθήκαν οι τιχνουκράτεις μιτ' μπρόουδου νατ' αφανίσνει λες κι τσόφτεει η Φύσ' μιτ' δουριάν Πιδεία να μάθνει μπαρμπέρδεις στ' κασίδ του κιφάλ, γιατ' έμαθαν λέει πως να φκιάχνει πυραύλ'ς κι να ιξαφανίζνει τ'ς ανθρώπ'ς κι να μεν'νει ακαίρια τα... σπίτια. Ντέε, π' χουμα κι κουρνιαχτός ούλα α-φτάνα τα δαιμούν'κα ιργαλεία κι' ου πουλιτισμός π' θα μας φέρ'νει.

Αφτάνα κιάλλα χαζά ρώταγα η καψηρή σαν άν-θρουπους τ'κόσμ' κι'γω κι ακούστει τι μ' απουκρίθ-καν τα παιδιά τς καταναλουτκής κοινουιάς.

— Τί χαζά μας κρένς μαρή χαζουπροθατίνα; Τί θνταλιές κι σταχτουλκούρις μας λες. Τί πράμα ειν' αφτό του ιλουμ μι του τυρί. Μπα κι παλαθώσαμει να πάμη ουριθασία μι τα πουδάρια ικει σαπάν; Χαθ'κει

του φτακίνητου τ'πατέρα μας κι θα χαλάγαμει τα Αντίντας τα τσαρούχια μας παν στα κατσάθραχα; Κι τι να ιδούμει απτ' γκουρφή τ'ς Γκιώνας αφού τα γλέπουμει κουσέρβα στο χαζοκούτ; Εμείς πήγαμει ικδρουμές μι τα μηχανάκια καμπόσα χιλιόμιτρα' κι νάησαν απού νιά μιριά νάγλιπης πως τρουμάζαν τα ζα όταν ακούγαν τς ιζάτμησες κι τουν καπνό π'αφήνα-μει πίσου κι νά ειδείς κιτς χουριάτις να σι φασκιλών'νει γιατ' φασαρία πόκαναν οι μηχανές μας! Κι' ήταν α-νάγκ να σταθούμει κάτ' απ' τα δασά τα πλατάνια για να φάμε ντομάτες κι κριμύδια; Κι γιατί μαρή γρηγιά να φάμη χουργιάτκα φαγιά κι να πιούμη νιρό απτ' μπηγή τ' Κιφαλόθρυς; Χάθ'καν τα γαριδάκια, τα τσιπς, τα τσίπιρς; Χάθ'κη η κοκακόλα να πιής κι να ρεφτής τόσο π'να σε σχαθή κι ου φίλους ου θ'κός σου;

Σφουγγ'ξα τουν ιδρώτα π' μ' έκουψη καθώς άκ'γα τα λόδια των χαϊθανιών απ' ζουν στουν πουλιτισμό τς πουλιτείας κι σταυρουκουήθηκα. Δεν μπόρισα όμους να του θάνου κατ' κι ιέδουσα συνέχεια στ' γκ'θέντα:

— Ακούστει μαρέ σείθ. Θα σας κρίνου, μι γλώσσα Ιθρουπέικη μπα κι συνηνουηθούμει καλύτηρα, γ'ατί σεις μαναχά μιτ γλώσσα τς ΙΟΚ καταλαθαίνητει.

Έχουμε λοιπόν καί λέμε; Όποιος φεύγει από τον τόπο του για ξεκούραση και ψυχαγωγία, φεύγει γ ι α ν α α λ λ ά ξ η τ ρ ό π ο ζ ω ή ς, π ε ρ ι θ ά λ λ ο ν και πα ρ α σ τ ά σ ε ι ς. Όσο ζει και κινεί-ται όλον τόν καιρό, δ ε ν τ ά θ ά ζ ε ι στο πορτ-μπαγ-κάξ για να τα κουβαλήση μαζί του σαν το σάλιαγκα ο καθούκι του. Φτάνοντας λοιπόν στον χλοερό και τό-πο ανατύξεως (συμπάθιο για το μπλακ - χιούμορ) για να χρησιμοποιήσω κι εγώ λέξεις των Ευρωπαίων συνεταίρων μας, θα π ρ έ π ε ι ν ά π ρ ο σ α ρ - μ ό σ η τον τρόπο ζωής του κατά τις συνήθειες του τόπου και ό χ ι να ζητάει να προσαρμοστούν οι ιθαγενείς στα δικά του γούστα. Σ' αυτό τον πρώτο λόγο θα πρέπει να τον έχη η Κοινότητα και λιγάκι και ο Σύνδεσμος.

Πρέπει να δημιουργήσουν μια τέτοια υποδομή για την άνετη διαμονή των ξένων ώστε να τους κινεί το ενδιαφέρον για το τι συμβαίνει γύρω του και αντί μετά τις λίγες πρώτες μέρες παραμονής ν' αρχίση να σκυλοβαριέται, πρέπει να του έρχεται το κέφι να πέρνει μέρος στην καθημερινή ζωή του χωριού.

Θα μπορούσαν να οργανωθούν οι παλιές θεγγέρες, όπου με επικεφαλής τις μεγαλύτερες από τίς παλιές

νοικοκυρές του χωριού, θα μοίραζαν τους ρόλους, δουλειές που γίνονταν στη διάρκεια της θεγγέρας ή τις άλλες ώρες. Το στούμπισμα του καλαμποκιού και των φασολιών, το ξεφλούδισμα των βούρλων, το ξάσιμο, το τύλιγμα, το γνέσιμο, το ύφασμα στον αργαλειό, ζύμωμα και ψήσιμο στο σπιτικό φούρνο, οι σταχτοκουλούρες, το φτιάξιμο του τραχανά, το άρμεγμα των ζωντανών, φτιάξιμο τυριού, θέρισμα, αλώνισμα με άλογα, λίχνισμα και κολοκυθόπιττα, βοήθεια στο να διορθωθούν τα κεραμίδια του αχερώνα, διόρθωμα των σαμαριών και χίλιες δυο άλλες απασχολήσεις που θα έδιναν κάποιο ενδιαφέρον στο σκότωμα του χρόνου των παραθεριστών, ενώ παράλληλα θα μπορούσαν κάποιοι ειδήμονες να διδάσκουν στους νέους τα παραδοσιακά δημοτικά τραγούδια και τους χορούς, κατά τρόπο γ ν ή σ ι α π α ρ α δ ο σ ι α κ ό, όπως εκτελούνταν μια φορά και όχι χορωδιακά και μπαλλετοειδώς. Ακόμα και... γάμος παραδοσιακός θα μπορούσε να γίνει αν κάποιος λάτρης της παράδοσης, μερακλής δεχόταν να παντρευτή στο χωριό μας με τις ευλογίες του Προέδρου της Κοινότητας αν δεν ήθελε τις ευχές του Παπαπαναγιώτη.

Με τον τρόπο αυτό θα δίναμε διέξοδο στα αδιέξοδα των νέων μας, θα ξέκοθαν από τη μονοτονία και το

μπουμπουνητό του στεροφωνικού, θα μάθαιναν κι άλλες πλευρές της ζωής και της διασκέδασης έξω από τις στριγγλιές των ξένων μουσικοτραγουδιστών που με τα ουρλιαχτά τους κάνουν και τα τσακάλια να το βάζουν στα πόδια.

Το ΚΕΝΤΡΟ που φέρνει το βαρύγδουπο τίτλο ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ή ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ θα μπορούσε έτσι να βρ:θή μέσα στα πλαίσια του σκοπού για τον οποίο ιδρύθηκε ύστερα από τόσες φωνασκίες και... διαδηλώσεις των νέων.

Ιδού λοιπόν στάδιον δόξης λαμπρόν και όποιος έχει κότσια από τους αρμόδιους, ας θγάνει τα κάστανά απ' του τζάκ'.

Να μη σ' μπαθάτει αν σας ντράλ'σα μι τα μάγγανα: ιέτοιες ώριες που είστε απουσταμέν απ' του ταξίδ αλλά κι 'γω νόμισ' ουότ ιέπριπεί να σας τα ειπού κι όποιους πεισμών ας ακτιθή απτ' γκαλαβανή στου κατώ να πιή ένα μπαγκράτς θ' νόγαλου.

΄Αειντεί, καλόν χ' μώνα να πιράσσουμι
κι καλή αντάμουσ' στην όμουρφ Κουκουβίστα
Νάχητεί ουλ την ιφκούλαμ
Η θάβα σας η ΞΟΥΛΑ

ΘΥΜΙΟΣ ΜΠΟΥΚΟΥΒΑΛΑΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ

ΤΑ ΝΕΙΑΤΑ

Από το βιβλίο του ΒΑΣΙΛΗ ΡΩΤΑ «Ο Αγώνας στα ελληνικά βουνά», που κυκλοφόρησε πρόσφατα

Στη Γκιώνα, σ' ένα ψηλό χωριό, σαν αητοφωλιά, μισοχαλασμένο από επιδρομή των βαρβάρων (σε δεύτερη επιδρομή τους το αποχάλασαν), ένας πιτσιρίκος έξι χρονών μας χαιρέτησε με τον χαιρετισμό «ψυχή βαθιά». Καθισμένοι στο παραγώνι (όξω χιονίζε) παρακαλέσαμε τον μικρό, που έπαιζε μες στην κάμαρη με το ξύλινο ντουφέκι του, να μας πει ένα τραγούδι. Χωρίς δισταγμό μας είπε, στον ήχο της διάνας:

«Σηκωθείτε συναγωνιστές
να φάτε φασούλια, να φάτε φακές,
ψυχή βαθιά...»

Επρόφερε «ψυ βαθιά» και τραβούσε τον τό

νο, όπως κάνει η φάλαγγα.

Εκεί ήρθανε δυο κοριτσάκια του σκολειού, και παρουσιάστηκαν, αναμμένα και πασπαλισμένα με χιόνι, αφού άφησαν απόξω τα ξυλοπάπουτσά τους. Με χαμογελαστό θάρρος, με ευγενικιάν αφέλεια είπε η μια:

— Συναγωνιστή, είμαστε επιτροπή από το σκολειό μας κι ήρθαμε να σε παρακαλέσουμε αν έχεις τίποτα βιβλία με ιστορίες και τραγούδια να μας τα δώσεις.

— Και νά 'ρθεις και στο σκολειό μας, επρόσθεσε η άλλη.

— Ευχαριστώ πολύ, αλλά τώρα βραδιάζει και χιονίζει.

— Όχι απόψε, ταχιά νά 'ρθεις.

— Εμ ταχιά είναι Κυριακή.

— Νά 'ρθεις, θα μαζευτούμε όλα τα παιδιά ύστερα από την εκκλησιά.

— Πως το ξέρεις, πως θα μαζευτείτε; Σας είπε ο δάσκαλος;

— Όχι. Κάναμε συνεδρίαση τα παιδιά κι αποφασίσαμε να μαζευτούμε και νά 'ρθεις.

— Θά 'ρθω, μετά χαράς!

Έλαμψε η ευχαρίστηση στα πρόσωπά τους και φύγανε. Ακούσαμε τα ξυλοπάπουτσά τους απόξω να θροντολογάνε τη χαρά τους στην ξύλινη σκάλα.

Το πρωί δεν είχαμε καλοσηκωθεί που ακούσαμε τις παιδιάτικες λαλιές απόξω. Είχαν έρθει να μας πάρουν. Έξω έλαμπε τσουχτερός μαρτιατικός ήλιος. Στο προαύλιο του σχολείου τους (που ήταν μισογκρεμισμένο) μας περίμεναν τα παιδιά, χωρισμένα σε ομάδες παραταγμένες, με αρχηγούς από τα ίδια σε κάθε ομάδα και με το δάσκαλο. Πολλά ήσαν ξυπόλητα, τα περισσότερα φτωχοντυμένα, αλλά όλα καθαρά και καλοσυγυρισμένα. Τ' αγόρια όλα αρματωμένα με ξύλινα ντουφέκια και σπαθιά, που τά 'χανε φτιάξει μόνα τους.

Χαιρετηθήκαμε. Ο δάσκαλος τους είπε δυο λόγια, πως καλά κάμανε κι αποφασίσανε να καλωσορίσουνε έναν γέρο συναγωνιστή που ανέβηκε στο βουνό για ν' αγωνιστεί κι αυτός για τη λευτεριά.

Ένας από τους αρχηγούς, ως δώδεκα χρόνων, είπε:

— Να μας δώσεις βιβλία με ιστορίες και τραγούδια.

— Τί ιστορίες και τί τραγούδια θέλετε;

— Να, για τη λευτεριά!

Γιομάτος θαυμασμό για το ηρωικό πνέμα που φυσούσε στις καρδιές τους και τα κεφαλάρια τους, συνάμα όμως και κάπως πονηρεμένος μήπως όλα αυτά δεν ήσαν αυθόρμητα, παρά σκηνοθεσία, και μην ο δάσκαλός τους κανοναρχούσε με νοήματα από πίσω μου τις απάντησες που μου δίνανε, στάθηκα έτσι που να παρακολουθώ με το μάτι και το δάσκαλο και τους είπα το παραμύθι με το νοητάκι, που παρουσιάστηκε στο γεωργό, και τού 'ταξε να του κάμει τρεις χάρες, που ο γεωργός από την απληστία του τις έκαμε να πάνε στράφι. Όταν τελείωσε το παραμύθι με γέλια απ' όλους για το πάθημα του γεωργού, τα ρώτησα, προσέχοντας το δάσκαλο:

— Αν παρουσιαζότανε σε σας το νοητάκι και

σας έταζε να σας κάμει τρεις χάρες, τί χάρες θα του ζητάγατε;

— Τη λευτεριά! απάντησαν όλα μ' ένα στόμα, σαν δασκαλεμένα χωρίς καν να προφτάσει ο δάσκαλος να τους κάμει κανένα νόημα. Τα κοίταξα με θαυμασμό. Καλά, ρωτάω, τί είναι αυτή η λευτεριά; Όλα σήκωσαν τα χεράκια τους ν' απαντήσουν. Ένας πιτσιρίκος ως δέκα χρόνων μου απάντησε:

— Να φτιάξουμε το σχολειό μας ωραίο!

Μια δεκάχρονη παιδούλα μας είπε: «Νά σπουδάσουμε και να μεγαλώσουμε όλοι αγαπημένοι». Ένας άλλος μικρός: «Να παίζουμε και να χορεύουμε και να τραγουδάμε όπως θέλουμε εμείς».

Ένας άλλος: «Να είμαστε ελεύθεροι και να μη φοβόμαστε κανένα. Ούτε νά μας δέρνουν οι μεγάλοι!». Ένας άλλος: «Να κάνουμε δικαστήριο για όποιον φταίει!»

Στη συνέχεια έμαθα πως τα παιδιά εκείνα συζητούσανε μόνα τους τα ζητήματά τους. Μ' εκλογές θγάζανε τους αρχηγούς τους κι εργαζόντουσαν συντροφικά για την καθαριότητα του σχολείου, και για την καθαριότητα του χωριού. Είχανε ταμείο και βοηθάγανε τα φτωχότερα ανάμεσά τους. Πρωτοστατούσανε στις γιορτάδες και στις τελετές και κάνανε, τα μεγαλύτερα, και υπηρεσία συνδέσμων με τα γειτονικά χωριά. Για την Εθνική Γιορτή που πλησίαζε, στις 25 του Μάρτη, ετοιμάζανε παρέλαση σ' όλο το χωριό και χορούς. Μας τραγούδησαν ηρωικά τραγούδια και χόρεψαν ηρωικούς χορούς μ' όλη τη λεβεντιά και τη χάρη που φυσάει στον άνθρωπο το ηρωικό πνέμα, το πνέμα που δεν έπαψε ποτέ να φυσάει σε τούτη εδώ τη σγουρή, θαλασσόδαρτη χώρα.

Σκύφτε κλαριά, σκύφτε βουνά,
σκύφτε κοντοραχούλες
για να περάσει η Κλεφτουριά...

Ποιός είδε τέτιο θάμασμα
παράξενο μεγάλο,
να κουβεντιάζουν τα βουνά
με τις κοντοραχούλες:

η Λιάκουρα της Λειβαδιάς
κι η Γκιώνα των Σαλώνων
και τα Βαρδούσια τα ψηλά...

‘Αλλοι παinueύουν τον πασά,
 παinueύουν τον βεζύρη
 μα γω παinueύω το σπαθί
 το τουρκοματωμένο
 τό ‘χει καμάρι η λεβεντιά
 κι ο κλέφτης περηφάνεια...

(Κλέφτικα)

Το ηρωικό πνέμα, που ζωογονεί και αναγεννάει τους λαούς, που θαθαίνει και πλαταίνει τις ψυχές και μεγαλώνει τα άτομα έτσι που να μάθουν με το Εμείς κι όχι με το Εγώ, και να αγωνίζονται σαν χίλιοι και μύριοι ο καθένας, το πνέμα που κάνει το σύνθημα «λευτεριά ή θάνατος» ακλόνητο σαν χαιρετισμό κι εύκολο στην πράξη σαν πήδημα χορευτικό, το γνωρίσαμε και το ανασάναμε χορταστικά, πάναγνο σαν θουνίσιο αγέρι, εκείνο το μαρτυρικό πρωινό σ’ εκείνη την αητοφωλιά της Γκιώνας. Έτσι ενιώσαμε και το τραγούδι των παιδιών:

«Είμαστε αητόπουλα»

που σ’ όλα τα χωριά ύστερα, όπου πήγαμε, εγγλύκαινε τ’ αφτιά μας.

Ο δάσκαλος αυτού του χωριού είχε κάνει την πίσω κάτω ιδιόχειρη αφιέρωση στο Βασίλη Ρώτα. Νομίζουμε ότι οι περισσότεροι Κουκουβιστιανοί θα γνωρίσουν το γραφικό του χαρακτήρα!!

Στις 25 του Μάρτη βρεθήκαμε στο Καρπενήσι. Πήγαμε στη δοξολογία. Παρακολούθησαμε την παρέλαση μαζί με το λαό. Οι άντρες αρματωμένοι, μιά ομάδα γυναίκες αρματωμένες, οι νέοι και τ’ αητόπουλα, αρματωμένα κι αυτά με τα ξύλινα ντουφέκια τους, παρελάσανε σοβαρά και λεβέντικα, τραγουδώντας. Ο λαός έκλαιγε από τον ενθουσιασμό. Ύστερα κατάθεσαν στεφάνια στο μνημείο του Μάρκου Μπότσαρη, αντιπρόσωποι από όλες τις οργανώσεις. Ο αντιπρόσωπος απ’ τ’ αητόπουλα, δώδεκα χρόνων είπε με δυνατή φωνή: «Ήρωα του Εικοσιένα, που έχυσες το αίμα σου για τη λευτεριά μας, σου τάζουμε κι εμείς τ’ αητόπουλα να πολεμήσουμε για τη λευτεριά μας, βοηθώντας τα μεγάλα μας τ’ αδέρφια».

Θλιβερήν αντίθεση στα απλά και συγκινητικά αυτά λόγια, έδειξε ένας νέος που μίλησε κοντά μισή ώρα σέ καθαρεύουσα «εκ μέρους της μαθητιώσης νεολαίας».

Παντού όπου τ’ αγαθά της αυτοδιοίκησης έφταναν ως την οργάνωση και των παιδιών, έβλεπες τα σκολειά να λειτουργούν κανονικά και τα παιδιά πειθαρχημένα βοηθούσαν σε ό,τι περνούσε απ’ το χέρι τους: καθαρίζανε δρόμους, σιάζανε πεζούλια χαλασμένα, διορθώνανε τα ρέματα να μη στέκονται τα νερά και προσπαθούσαν με κάθε τρόπο να προσφέρουν ωφέλιμες υπηρεσίες. Ιδίως πρωτοστατούσαν σε γιορτάδες κι είδαμε σ’ ένα χωριό παιδική γιορτή που πρόσφερε στον κόσμο τόση ευχαρίστηση που θα την θυμούνται χρόνια.

Στον καθαρά μαχητικόν τομέα του αγώνα τα παιδιά πρόσφεραν επίσης υπηρεσίες πολύτιμες σαν σύνδεσμοι και σαν κατάσκοποι. Έχουν να πούνε για ηρωισμούς και αυτοθυσίες παιδιών που στέκονται μπροστά τους με σέβας οι μεγάλοι. Κι είν’ άπειροι οι τρόποι που εφεύρισκε η παιδική τους πρωτοβουλία για να θλάψουν τον κατακτητή και να ωφελήσουν τον αγώνα της λευτεριάς. Τους κλέβανε όπλα, τους ξεβίδωναν μοτοσικλέτες, τους αχρήστευαν υλικά.

Ένας μικρός δώδεκα χρόνων, αρχηγός ομάδας σ’ ένα χωριό, έπαιρνε τους συντρόφους του κι έπαιζαν τις αμάδες μπροστά στα γραφεία της διοίκησης του γερμανικού λόχου, που είχε εγκατασταθεί εκεί. Έπαιζαν, τάχα αφοσιωμένα στο παιχνίδι τους, πραγματικά όμως

παρακολουθούσαν τι γινότανε εκεί και στέλνανε χρήσιμες πληροφορίες στους αντάρτες.

Ένας άλλος έβασκε ένα κοπάδι γαλιά ταχτικά γύρω σ' ένα φυλάκιο της σιδηροδρομικής γραμμής. Όταν εκεί έγινε μιά ξαφνική επίθεση και το φυλάκιο εξοντώθηκε, εμαθεύτηκε πως ο κυριότερος συντελεστής της επιτυχίας ήταν εκείνος ο μικρός που μπόρεσε, με την προσεχτική του παρακολούθηση να δώσει θετικές πληροφορίες και να σταθεί πολύτιμος οδηγός στους αγωνιστές.

Παιδιά των δεκατέσσερω και δεκαπέντε χρόνων πολέμησαν με το όπλο (αληθινό όπλο) στο χέρι και πήραν μέρος σε μάχες και λαβώθηκαν και σκοτώθηκαν.

Η δράση της νεολαίας και η συμβολή της στον αγώνα πρέπει να μελετηθεί με προσοχή από εκείνους που πονάνε τον τόπο και εργάζονται για την προκοπή του, μάλιστα από τους λειτουργούς της Παιδείας. Γιατί το πνέμα του αγώνα εσυμμάζεψε τα παιδιά από την αμόλα και την αναρχία και φύσηξε στις ψυχές τους θάρρος και αυτοπεποίθηση και τά 'βαλε σε πειθαρχημένη συνεργασία για τη νίκη.

Ακούσαμε από υπεύθυνα στόματα την κατάρριψη πώς οι νέοι παραστράτησαν από το δρόμο της Εθνικής Αγωγής και ξέπεσαν σ' ενέργειες ταπεινές και πράξεις ντροπές. Ναι, υπήρξαν και νέοι που με ακατανόμαστα έργα ατίμασαν την νεότητα. Αλλά τέτοιοι δέν ήταν στην Ελεύθερη Ελλάδα, ούτε αγωνίστηκαν τον αγώνα τον καλόν. Στά βουνά και στους κάμπους, στα χωριά και τις χώρες οι νέοι και τα παιδιά που αγωνίστηκαν, έκαναν έργα λαμπρά, εμψυχωμένα από το ηρωικό πνέμα. Αυτό τα εφτέρωσε με φτερά, που θα ήταν έγκλημα εθνικό αν επιχειρήσουν να τους τα κόψουν. Απεναντίας αυτό το φτέρωμα πρέπει να σταθεί η γενναία παράδοση για την αγωγή των παιδιών μας στο μέλλον και τ' αητόπουλα του αγώνα νά 'ναι οι δοξασμένοι πρόγονοι της «μαθητιώσης νεολαίας», αν θέλουμε η «μαθητιώσα νεολαία» να πάψει κάποτε ν' αερολογεί και ν' αεροβατεί, παρά να γίνει η προκομμένη κι αγωνιστική νεότητα, που θα ανοίξει δρόμους για καλύτερο μέλλον.

B. P.

ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ

ΜΙΑ ΚΩΜΙΚΟΤΡΑΓΙΚΗ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ

Γράφει ο ΦΑΝΗΣ ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ

Ήταν το Μάιο του 1918, όταν ο μπάρμπα-Γιώργης επέστρεφε απ' το Δαδί, με το γαϊδάρο του φορτωμένο καλαμπόκι. Δεν είχε ακόμα σουρουπώσει, όταν μπήκε στα Καστέλια. Είχε σκοπό να συνεχίσει την πορεία του με φεγγάρι για την Κουκουβίστα. Στη θρύση του χωριού συνάντησε μια γυναίκα που ποτιζε τη γαϊδούρα της.

Ο γαϊδαρος του Μπάρμπα-Γιώργη, μόλις την αντίκρουσε όρμησε επάνω της, λες και τον έπιασε αμόκ. Το βαρύ όμως φορτίο του τον εμπόδισε για την πραγματοποίηση του σκοπού του.

Η γυναίκα, που ήταν χήρα, πήρε το ζωντανό της και προχώρησε προς το σπίτι της, ακολουθώντας πίσω της το θερμόαιμο Κουκουβιστιανό τετράποδο. Φτάνοντας στην αυλόπορτά της χύμηξε και πάλι ο πεισματάρης γαϊδαρος, πάνω στη ζαλικωμένη με πουρνάρια γαϊδούρα, χωρίς φυσικά αποτέλεσμα.

Τότε η καλοσυνάτη εκείνη χήρα πρότεινε στον ταλαίπωρο γέροντα νά μείνει το θράδυ στο σπίτι της και ν' αφήσει τον γαϊδάρο του να ζευγαρώσει με την γαϊδούρα της.

— «Μπάρμπα κάτσι απόψ να κοιμηθείς ιδώ, κι άσε τα ζουντανά να θγάνουν τα μάτια τ'ς θέλου νά τ'γκαστρώς. Γιά τουν κόπου τ' θα σε φ'λέψου ένα τράστου καπνό. Έμπα μέσα στο σπίτι να φας ψουμί». Κι ο μπάρμπα-Γιώργης δέχθηκε την πρόταση της καλοκάγαθης και φιλόξενης χήρας και διανυκτέρευσε στο σπίτι της. Γιά τον γαϊδάρο του ήταν μιά ευχάριστη κι αλησμόνητη θραδιά.

Ξημερώνοντας, ο γέρος ετοιμάστηκε να συνεχίσει το δρόμο του γιά το χωριό. Είχε την εντύπωση πώς, ικανοποιώντας ο γαϊδαρος την επιθυμία του κατά την ολονύκτια διασκέδασή του με την γαϊδούρα τής χήρας, θα είχαν καταπραΰνει τα νεύρα του. Αμ, δε...

Στάθηκε αδύνατο να θγάλει έξω από το αχούρι το πεισματάρικο ζωντανό.

Αντιμετωπίζοντας την αγριάδα και τα τσαλιμάκια του, αναγκάστηκε να ζητήσει τη

βοήθεια της χήρας, η οποία, αφού του τις «έθρεξε» μ' ένα στυλιάρι, θγήκε έξω. Με δυσκολία φόρτωσαν το ζόρικο τετράποδο. Κι ο μπάρμπα - Γιώργης, παίρνοντας και τον καπνό, πού είχαν συμφωνήσει με τη χήρα για την «υπηρεσία» του γαϊδάρου του, έφυγε.

Η φιλόξενη γυναίκα ξεπρόβαλε τους προσκαλεσμένους της, οι οποίοι πλέοντας σε πελάγη ευτυχίας για την απροσδόκητη φιλοξενία, πήραν το δρόμο για την Κουκουβίστα.

Φτάνοντας στον «πύργο», ο γάιδαρος έδειχνε καταπονημένος και δεν είχε όρεξη να περπατήσει. Δεν είχε το κουράγιο και τη ζωηράδα που είχε άλλοτε, κι ο γέρος τον ξεφόρτωσε να ξεποστάσει. Το κακόμοιρο, σκέφτηκε, ξελιγώθηκε απόψε. Άλλα όμως λογάριαζε ο γάιδαρος, κι άλλα ο αγωγιάτης. Κοντά το μεσημέρι έφτασε, ο μπάρμπα Γιώργης, με το γαϊδουράκι του στο χωριό.

Στην αυλή του σπιτιού του, περηφανευόμενος διηγήθηκε στη φαμίλια του την ερωτική περιπέτεια πού είχε αποθραδίς ο γάιδαρός τους, χαϊδεύοντας τα καπούλια του και καμαρώνοντας για τη δραστηριότητα που επέδειξε, χαρίζοντάς του καπνό για μιά χρονιά. Δυστυχώς όμως η χαρά του κι ο ενθουσιασμός δεν κράτησαν πολύ.

Την άλλη μέρα το πρωί φόρτωσε το γάιδαρο κοπριά, έβαλε πανωσάμαρα τα τσαπιά του, έδεσε από το «κοτσάκι» του σαμαριού τις δυο γίδες με τα κατσίκια τους, οι οποίες είχαν από δυο η κάθε μια, και ξεκίνησε για το αμπέλι στην «Κατ'ράχη». Όταν έφτασε στην Παναγιά, έσθησε το τσιμπούκι του και γύρισε πίσω στο σπίτι του να το ανάψει. Στο μεταξύ ο φορτωμένος γάιδαρος, σέρνοντας τις γίδες από κοντά του, με τα τέσσερα κατσίκια που ακολουθούσαν χοροπηδώντας, πήρε τρέχοντας τον κατήφορο. Αντί όμως να πάρει το δρόμο για το αμπέλι, μπήκε στον άλλον για το «Καραούλι» και κατευθύνθηκε ολοταχώς για τα Καστέλλια, προκειμένου να συναντήσει την «καλή» του. Ο μπάρμπα - Γιώργης αφού προμηθεύτηκε φωτιά, έφτασε καταϊδρωμένος στην «Κατ'ράχη», αλλά το γαϊδάρό του δεν τον έβλεπε πουθενά.

Απελπισμένος, αγνάντευε τον κατήφορο στ' αμπέλια, που απλώνονταν μπροστά του,

μήπως παραμέρισε να βοσκήσει.

Έξαφνα τον βλέπει απέναντι στο Καραούλι να ανεβαίνει τρέχοντας τη στράτα για το «Παλιό - Καστέλλι», βελάζοντας οι γίδες πούσερνε κοντά του. Κι ύστερα να χάνεται σα οίφουνας μέσ' το λόγγο της Τρανής.

Τότε ο γέροντας κατάλαβε το μεγάλο λάθος του. Άφησε το γαϊδάρό του να «γλυκαθεί» και θα του δημιουργεί προβλήματα. Τώρα θα είναι αδύνατο να τον καθυποτάξει. Ο πειρασμός του για νέα ερωτική συνάντηση θα τον κάνει ασυγκράτητο.

Βλασφημώντας την ώρα και τη στιγμή που συνάντησε εκείνη τη χήρα στη στράτα του, πήρε τον κατήφορο προκειμένου να ακολουθήσει σε μεγάλη απόσταση, τον καλπάζοντα και αφηνιασμένο γαϊδάρό του. Καταλαχανιασμένος ο μπάρμπα - Γιώργης έφτασε στη θρύση του Άη-Γιώργη. Τον γαϊδάρό του τον είχαν πιάσει οι Καστελλιώτες που έβγαζαν σανίδια και τον είχαν δεμένο σ' έναν έλατο. Όταν ο γέροντας είδε, ότι έλειπαν οι γίδες με τα κατσίκια του τούρθε ταμπλάς.

Πήρε σθάρνα τους λόγγους και τις ρεματιές ψάχνοντας. Καταξεσχίστηκε απ' τους θάμνους και τα κλαριά. Μάτωσαν τα πόδια του από τα κοτρόνια, χωρίς κανένα αποτέλεσμα. Οι γίδες με τα κατσίκια χάθηκαν.

Απελπισμένος επέστρεψε, κοντά το δειλινό, στη θρύση του Άη-Γιώργη, κοντά στο θερμόαιμο γαϊδούρι του.

Κάθισε στο πεζούλι παράπλευρα στην πηγή κι έβγαλε την καπνοσακκούλα του, γεμίζοντας το τσιμπούκι του από το «χαβανίσιο» καπνό της χήρας, που στάθηκε αιτία της δραματικής εκείνης περιπέτειας.

Δέν είχε ακόμα τραθήξει την πρώτη ρουφηξιά του, όταν έξαφνα παρουσιάστηκε μπροστά του απόσπασμα χωροφυλακής.

Την εποχή εκείνη πολλοί ληστές λυμαίνονταν την ύπαιθρο, και τους κυνηγούσαν τ' αποσπάσματα.

Με την ξαφνική κι αναπάντεχη τούτη παρουσία των χωροφυλάκων, δεν πρόλαβε ο άμοιρος γέροντας να κρύψει τον καπνό γιατί ήταν λαθραίος και η τιμωρία της παράβασης αυτής ήταν πολύ αυστηρή.

Αφού έκαναν τη σχετική έρευνα, του θρή-

καν την καπνοσακκούλα γεμάτη και τον συν-έλαβαν.

Οι ξυλοκόποι που εργάζονταν εκεί στο «πριόνι» παρεκάλεσαν τον επικεφαλής ενωμοτάρχη να λυπηθεί το φτωχό μπάρμπα - Γιώργη, κάνοντάς του γνωστή τη συμφορά που τον βρήκε, αλλά εκείνος ανένδοτος και τελείως ασυγκίνητος, τον έστειλε συνοδεία στην Αστυνομία Γραβιάς και τον έκλεισαν στο κρατητήριο.

Την άλλη μέρα δικάστηκε σε 100 δρχ. πρόστιμο για το λαθραίο καπνό. Μεγάλο ποσό για την εποχή εκείνη. Χρήματα δεν είχε μαζί του και φυλακίστηκε δέκα μέρες.

Όσο για το θρυλικό γαϊδούρι, που με την ερωτική του δράση σκόρπισε τη δυστυχία στη φαμίλια του Μπάρμπα - Γιώργη, το παρέλαβε ο Γ. Σκουρτιάς, που έτυχε να βρίσκεται εκεί στο «πριόνι» για την αγορά σανιδιών, και το μετέφερε στο χωριό μας. Κι ο άτυχος γέροντας, μετά την έκτιση της ποινής του, απελπισμένος επέστρεψε στο χωριό. Ήταν φαρμακωμένος κι αμίλητος για το κακό που τον βρήκε και προπαντός για τις γίδες και τα κατσίκια που χάθηκαν.

Γιά να γλυτώσει από τις δραστηριότητες του θερμόαιμου γαϊδάρου του αποφάσισε να τον πουλήσει. Στο πρώτο παζάρι που έγινε στη Λαμία τον έδωσε στους γύφτους 200 δραχμές.

Έψαχνε τρεις μέρες για να θρεί άλλον της αρεσκείας του.

Στο τέλος πέτυχε εκείνον πού ζητούσε. Εκεί που στεκόταν με τους χωριανούς του και κοίταζε τα διάφορα ζώα που πουλιούνταν, έξαφνα ένας γύφτος πέρασε τρέχοντας μπροστά του καθάλλα σ' ένα ζωηρό και στρογγυλοκάπουλο γαϊδούρι. Αυτό το ζωντανό άρεσε στον μπάρμπα - Γιώργη, κι αμέσως φώναξε τον γύφτο και το παζάρεψε. Τελικά συμφώνησαν και το αγόρασε 350 δρχ. επειδή δεν του έφταναν τα λεφτά δανείστηκε από τον Δ. Αλεξίου, πλούσιο συγχωριανό μας, άλλες 150 δρχ. Ύστερα, μαζί με τους άλλους παζαριώτες επέστρεψε στο χωριό.

Όταν έφτασαν στην «Κακοτράχη», το γαϊδούρι του μπάρμπα - Γιώργη πέρασε μπροστά από τ' άλλα ζώα. Κατόπιν τρέχοντας και

γκαρίζοντας, ακολουθώντας τα χούγια που είχε εκείνο πού πούλησε, πήρε τη στράτα για τη γειτονιά του. Παραξενεμένος ο γέροντας, μ' ανοιχτό το στόμα, παρακολουθούσε τις τρέλλες και τα τσαλιμάκια του που ταίριαζαν με το προηγούμενο, κι άρχισε να υποψιάζεται ότι, κάτι δεν πήγαινε καλά.

Στο σταυροδρόμι, τρέχοντας ολοταχώς, κατευθύνθηκε στο σπίτι του και μάλιστα στο παχνί του. Έμεινε εμβρόντητος ο μπάρμπα Γιώργης.

Δέ χωρούσε αμφιβολία για το ολέθριο λάθος του. Ήταν πλέον βέβαιο, ότι είχε αγοράσει τον ίδιο γαϊδάρο. Τον πήγε βόλτα στη Λαμία να τον καλλωπίσει κι επέστρεψε ζωηρότερος και δριμύτερος. Γιά την κωμικοτραγική εκείνη περιπέτεια του ογδοντάχρονου γέροντα ευθύνονται κι άλλοι, συγγενείς και γείτονες, που ήσαν παρόντες κατά την εκλογή του και οι οποίοι τον παρότρυναν να αποφασίσει. Ο γύφτος που τόν αγόρασε, τον άλλαξε τελείως γιατί τον κούρεψε στη μηχανή, του έφτιαξε όμορφη χαίτη και του κρέμασε ένα κυπράκι. Κι αφού τον πετάλωσε, τούβαλε καινούργιο σαμάρι κι ένα ξεπιδεικτικό, με κόκκινες χάντρες καπίστρι. Ύστερα τον τάϊσε μπόλικο κριθάρι, κι ο γαϊδάρος πίνοντας νερό φούσκωσε η κοιλιά του. Και το σπουδαιότερο, του έβαλε νέφτι και δεν τον είχε ο τόπος. Έτσι ο καημένος ο μπάρμπα - Γιώργης εντυπωσιάστηκε από τα στολίδια του κι αγόρασε τον ίδιο γαϊδάρο, ο οποίος με τα ερωτικά του νάζια και καπρίτσια, τόσα θάσσανα είχε προκαλέσει στο σπιτικό του.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΙΚ. ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ

Βιοτέχνης Υποκαμίσων — Πιτζαμών κλπ.

(Έτοιμα και Παραγγελία)

Οδός Ιωαννίνων 129 — ΚΟΛΩΝΟΣ

Τηλ.: 51.22.987

ΣΦΡΑΓΙΔΕΣ ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ

ΝΙΚΟΣ ΕΥΘ. ΤΟΥΜΠΑΣ

Βερανζέρου 14 — ΟΜΟΝΟΙΑ

ΣΥΝΕΝΝΟΗΣΗ

Μια καλή και εύκολη συνεννόηση διευκολύνει τη ζωή μας, πλησιάζει πολύ τις καρδιές, λύνει πολλά ζητήματα, που φαίνονται δύσκολα ή και άλυτα, γίνεται αφορμή ώστε περισσότεροι να σηκώσουν το θάρος της ευθύνης και να συνεχίσουν το δρόμο της ζωής, πιασμένοι χέρι - χέρι. Αλλ' ενώ κανείς δεν αμφισβητεί τα καλά της καλής συνεννόησης, στην πράξη πολλοί δυσκολεύονται στον τομέα αυτό της ζωής, τον τόσο ζωτικό και απαραίτητο. Τι άραγε να συμβαίνει; Λείπει η καλή διάθεση; Βεβαίως κι αυτή δεν μπορεί κανείς να το αποκλείσει. Σ' αρκετές περιστάσεις λείπει η καλή διάθεση και γι' αυτό ενώ έπρεπε να υπάρχει στενή συνεργασία και τακτική επικοινωνία και συζήτηση επί θεμάτων, που ενδιαφέρουν και τα δύο μέρη η συνεννόηση δεν γίνεται. Και τα αποτελέσματα είναι γνωστά. Ναυαγούν υποθέσεις. Χάνονται ευκαιρίες και η ζημιά είναι φανερή. Όμως, αυτό, μάλλον δεν αποτελεί τον κανόνα. Το συμφέρον κάνει τον άνθρωπο και δραστήριο και ενεργητικό να είναι και συνεννοήσεις να κάνει και όλα τα μέσα, που του δίνει ο σύγχρονος τεχνικός πολιτισμός, να χρησιμοποιεί, για να προωθήσει τις υποθέσεις του, όταν αυτές σχετίζονται και με άλλα ή με άλλους.

Επί του προκειμένου τη δυσκολία της συνεννοήσεως την προκαλεί αφ' ενός μια ιδιοτροπία που εκδηλώνουν μερικοί χαρακτήρες και αποφεύγουν τη συνεννόηση, αφ' ετέρου δε μιαν κατάσταση εγωϊστική, η οποία ματαιώνει έργα, που οπωσδήποτε πρέπει να επιτύχουν και να αποδώσουν. Άς μιλήσουμε όμως περισσότερο συγκεκριμένα. Η οικογένεια έχει πάντοτε τα προβλήματά της. Προβλήματα οικονομικά, προβλήματα αγωγής των παιδιών, προβλήματα αντιμετώπισεως καταστάσεων. Τι χρειάζεται; Συνεννόηση μεταξύ των συζύγων χρειάζεται να τεθούν τα ζητήματα, να μετρηθούν οι οικονομικές δυνατότητες, να θρεθούν συνδυασμοί να παρθούν αποφάσεις, οι οποίες να μπουν σε εφαρμογή. Και όμως ούτε συζήτηση γίνεται, ούτε αποφάσεις λαμβάνονται. Γιατί; Γιατί ο ένας από τους δυο δεν αποφασίζει να διαθέσει ούτε ώρα, ούτε σκέψη. Μια ψυχρή φράση «κάμε ό,τι θέλεις, εγώ δέν ανα-

κατεύομαι σ' αυτά», φεύγει και δε δίνει καμιά συνέχεια. Βεβαίως, ενδέχεται να έχει προηγουμένα, να είχε προηγηθεί συζήτηση και η γνώμη του να μην υιοθετήθηκε. Όμως έτσι θα προχωρήσει η οικογένεια; Και έτσι θα λύσει τα προβλήματά της; Ή ερωτάται και δίνει μια απάντηση γριφώδη, ασαφή, που για να την ερμηνεύσει ο άλλος, πρέπει να μπει στο μυαλό του, ν' ανακαλύψει τι σκέπτεται, πώς το σκέπτεται και να είναι βέβαιος, ότι ο τρόπος με τον οποίο θα ενεργήσει, θα τον ικανοποιήσει. Το απαραίτητο πού είναι; Να διατυπώσει σωστά τη σκέψη του, να ζητήσει και του άλλου την άποψη και από κοινού να προχωρήσουν. Τι τα θέλετε; Ο φυσικός μας χαρακτήρας έχει τις ατέλειές του και καθημερινή μας προσπάθεια πρέπει να είναι να τις λιγοστεύουμε. Έτσι θα πετύχει η συνεννόηση και η ειρήνη απλώνεται στις σχέσεις μας και στο περιβάλλον.

Αυτό που συμβαίνει στην οικογένεια, συμβαίνει και στην επαγγελματική και κοινωνική ζωή. Κι εδώ ακριβώς είναι το δεύτερο στοιχείο, που δημιουργεί την έλλειψη καλής συνεννοήσεως, δηλαδή ο εγωϊσμός και η ευθιξία μας. Πόσες ωραίες κοινωνικές προσπάθειες δεν ναυάγησαν, γιατί ο επάρατος εγωϊσμός ματαιώσε τη συνεννόηση. Και πόσα έργα που μπορούσαν να είναι ανθηρά, γιατί όλες οι καλές προϋποθέσεις υπήρχαν, έσθησαν, γιατί εκείνοι, που έπρεπε να τα προσπαθήσουν, δεν κατόρθωσαν να δαμάσουν τον εγωϊσμό τους.

Χρειάζεται, λοιπόν, καλλιέργεια. Χρειάζεται ο καθένας μας να θέτει τον εαυτό του κάτω από τον ισχυρό προβολέα του κοινωνικού νόμου και να τον εξετάζει με προσοχή. Για να πετύχουν όλα αυτά χρειάζεται κόπος και θυσία του ΕΓΩ. Όμως είναι ευλογημένος αυτός ο κόπος, αφού τόσα αγαθά αποτελέσματα θα έχει. Άς μη διστάσει κανείς μας να τον καταβάλει.

Ευθυμ. Παπαγεωργίου
συν)χος δάσκαλος

~~~~~
**ΦΡΟΝΤΙΣΤΕ ΓΙΑ ΤΑ ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ.
ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΕΙΤΑΙ ΟΤΙ ΕΙΝΑΙ ΘΕΜΑ
ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΑΛΛΑ ΚΑΙ
ΔΑΠΑΝΗΣ**

≡ ΣΤΙΣ ΜΕΡΕΣ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΑΝ ≡

ΑΦΙΞΕΙΣ ΞΕΝΙΤΕΜΕΝΩΝ ΣΥΓΧΩΡΙΑΝΩΝ

Από διάφορα μέρη της υδρογείου, που είναι διασπαρμένοι οι συγχωριανοί μας, ήρθαν στην πατρίδα για να επισκεφτούν τους συγγενείς τους, αλλά και να γευστούν τις ομορφιές της:

◇ Από τον Καναδά:

— Η ΕΦΗ ΧΑΜΗΛΟΥ - ΣΑΪΤΗ, με τα δυο χαριτωμένα αγοράκια της Λουκά και Γιώργο πού, καιτοι γεννήθηκαν και μεγάλωσαν στον Καναδά, αγαπούν πολύ την Ελλάδα.

— Ο ΝΙΚΟΣ Γ. ΧΑΜΗΛΟΣ, οικογενειακός.

— Η ΜΑΡΙΑ ΠΟΔΑΡΑ - ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΥ, με το γιό της Νίκο.

◇ Από την Αμερική:

— Η ΠΙΣΤΑ ΚΟΛΛΙΑ - ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΗ, ο ΓΙΩΡΓΟΣ Ι. ΡΑΠΤΟΠΟΥΛΟΣ, η ΒΙΒΗ ΚΑΤΣΑΝΙΩΤΗ - ΚΟΛΛΙΑ, ο ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ, σύζυγος της ΕΥΤΥΧΙΑΣ ΠΕΤΡΟΥ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ. Επίσης, ο Κώστας ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ, σύζυγος της ΛΟΥΛΑΣ Ι. ΠΑΠΑΧΑΣΙΑΚΟΥ, για μόνιμη εγκατάσταση.

— Γύρισαν πρόσφατα απ' την Αμερική το ζεύγος ΓΕ. ΩΡΓΙΟΥ ΧΑΣΙΑΚΟΥ και η κόρη τους Έφη, που είχαν πάει να επισκεφτούν το γιό τους Τάσο, καθηγητή του Πανεπιστημίου Λονγκ Μπιτς Καλιφόρνιας. Στη διάρκεια της παραμονής τους επισκέφτηκαν συγγενείς τους και σε άλλες πόλεις: Σηάτλ, Σποκέν, Βανκούβερ (του Καναδά) κλπ.

— Επίσης, γύρισε η ΚΑΤΙΝΑ ΑΘ. ΡΑΠΤΟΠΟΥΛΟΥ, που είχε πάει να επισκεφτεί τον κουνιάδο της και τους θείους της.

◇ Από την Αυστραλία:

Όπως γράφουμε και σε άλλη στήλη, ήρθε η οικογένεια της ΛΙΤΣΑΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ - ΚΟΥΤΡΟΥΜΠΑ, για να κάνει το γάμο της κόρης της Αγγελικής και να δει και τους δικούς της.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Έδωσαν αμοιβαία υπόσχεση γάμου η ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ - (ΠΕΓΚΥ) ΤΑΞ. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ και ο ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Λ. ΛΥΜΠΕΡΗΣ και οι δυο υψάλληλοι της Εθνικής Τράπεζας.

Τους συγχαίρουμε και τους ευχόμαστε γρήγορα στέφανα.

— Έδωσαν υπόσχεση γάμου, στη Γραβιά, ο ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΡΤ. ΚΑΛΛΗΣ με τη ΜΑΡΙΑ ΑΡΒΑΝΙΤΗ από τον Πειραιά. Ευχόμαστε γρήγορα στέφανα.

ΓΑΜΟΙ:

Στις 30 Ιουλίου 1983 παντρεύτηκαν στα Καστέλλια η ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΧΑΡ. ΚΟΥΤΡΟΥΜΠΑ, εγγονή του Θύμμου Παπαγεωργίου, με τον ΔΗΜΗΤΡΗ ΖΕΡΒΟ. Ο γάμος έγινε κατά τον παραδοσιακό τρόπο. Με κλαρίνα και βιολιά πήγε η νύφη από το σπίτι του παπού της Σπ. Κουτρουμπα στην εκκλησία. Τη συνόδευσαν όλοι οι συγγενείς της και όλο το χωριό. Μετά το γάμο ακολούθησε τρικούβερτο ρουμελιώτικο γλέντι μέχρι το πρωί της Δευτέρας. Το ευτυχισμένο ζευγάρι στις 29 Αυγούστου αναχώρησε για την Αυστραλία, όπου είναι μόνιμα εγκαταστημένο και ήρθε από εκεί για να κάνει ρουμελιώτικο γάμο, συνοδευόμενο από τους γονείς της νύφης Λίσα και Χαράλαμπος Κουτρουμπα και από τον αδερφό της Σπύρο, καθηγητή του Πανεπιστημίου Μελβούρνης.

Το Δελτίο τους εύχεται ζωή χαρούμενη και ευτυχισμένη.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

— Ο Νίκος και η Αγγελική Αυγερινού απόκτησαν αγοράκι. Να τους ζήσει.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Ο Δημήτρης Αλεξίου και η γυναίκα του, γεωπόνοι, βάπτισαν στον Αϊ-Γιώργη το αγοράκι τους που πήρε το όνομα του παπού του «ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ».

— Επίσης, ο Θεοδοκλής και η Βάγια Μώρη βάπτισαν το κοριτσάκι τους, που πήρε το όνομα της γιαγιάς της «ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ».

Το Δελτίο στους ευτυχείς γονείς εύχεται να τους ζήσουν.

ΘΑΝΑΤΟΙ

— Στις 7.8.83 πέθανε στο χωριό ο ΜΗΤΣΟΣ ΜΩΡΗΣ (Γαλαρίας) σε ηλικία 69 χρόνων. Ο Γαλαρίας, όπως τού άρεσε να τον φωνάζουν και που έτσι ήταν γνωστός, είχε αναλάβει μονοπωλιακά σχεδόν την υδρονομή του χωριού κατά τα καλοκαίρια, για το πότισμα των χωραφιών. Ήταν ωραίος τύπος, που με τη διαπεραστική φωνή του ακουγόταν ο' όλο το χωριό.

— Στις 10.9.83 πέθανε ο ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΡΕΤΣΗΣ, τέως αστυνομικός, σύζυγος της Σταυρούλας Ι. Παπαχασιακού και κηδεύτηκε στην Κηφισιά.

— Στις 16.9.83 πέθανε, σε ηλικία 82 ετών, ο τέως αρχηγός της Αστυνομίας Πόλεων ΔΗΜ. ΕΥΘ. ΚΟΛΛΙΑΣ

και κηδεύτηκε στο Α' Νεκροταφείο Αθηνών, παρουσία των Αστυνομικών Αρχών, των συγγενών του και πλήθους συγχωριανών και φίλων του.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου ούσωμο συνόδεψε τον προσφιλή νεκρό στην τελευταία του κατοικία.

Χαιρέτησαν το νεκρό: αντιπρόσωπος της Αστυνομίας Πόλεων και του Σώματος Προσκόπων Καλλιθέας στο οποίο υπήρξε επί σειράν ετών πρόεδρος.

Επίσης εκ μέρους του Συνδέσμου ο Γεν. Γραμματέας Βαγγέλης Τσιρώνης χαιρέτησε με τα παρακάτω λόγια:

«Αξέχαστε - Σεβαστέ μας Πρόεδρε,

Έκλεισε τον κύκλο της ζωής σου, αφήνοντας πίσω σου μία φωτεινή διαδρομή. Μία διαδρομή γεμάτη αγάπη και καλωσύνη για τους συνανθρώπους σου γενικά, και ειδικότερα για τους συγχωριανούς σου και που αφήνει έντονη την παρουσία σου ανάμεσά μας.

Ανέβηκες στην κορυφή της ιεραρχίας της Αστυνομίας Πόλεων, χωρίς να σε θαμπώσει το αξίωμα και παρέμεινες πάντα ο ίδιος, ο αγαπητός, ο καλωσυνάτος, ο σεβαστός, ο

«Άγιος» όπως συνηθίζαμε να σε αποκαλούμε εμείς οι νεώτεροί σου.

Όσοι είχαν την τύχη να σε γνωρίσουν, παραμένουν θαυμάσιοι από τον αδαμάντινο χαρακτήρα σου.

Ποτέ σου δεν ξέχασες το χωριό που γεννήθηκες, την όμορφη Κουκουβίστα όπως συνήθιζες να την αποκαλείς και τους ανθρώπους της τους Κουκουβισπανούς.

Εκδήλωσες έμπρακτα το ενδιαφέρον σου μετά την αποχώρησή του από το Σώμα της Αστυνομίας Πόλεων. Ελεύθερος πιά, στράφηκες προς τη συνένωση των συγχωριανών σου και μαζί με άλλα εκλεκτά πρόσωπα ιδρύσατε τον Σύνδεσμο Καλοσκοπιτών το 1962 και του οποίου υπήρξες Πρόεδρος επί σειράν ετών. Η παρουσία σου στο Σύνδεσμο λάμπρυνε μια εποχή δραστηριότητας και συνεργασίας και όλα τα έργα στο χωριό φέρουν τη σφραγίδα της προσωπικότητάς σου. Όταν κουράστηκες και απεχώρησες από το Διοικητικό Συμβούλιο, τα μέλη του Συνδέσμου μας ανερχόμενα σε 600 περίπου, σε Έκτακτη Γενική Συνέλευση σε ανακήρυξαν Επίτιμο Πρόεδρο σε ένδειξη ευγνωμοσύνης για το έργο σου και σαν τέτοιος θα παραμείνεις στην αωνιότητα.

Και στον οικογενειακό τομέα δεν ήταν δυνατόν να υστερήσεις. Δημιούργησες μια ζηλευτή και υποδειγματική οικογένεια και αποκατέστηρες τα παιδιά σου όπως το επιθυμούσες. Κι αυτή η οικογένεια σου συμπαρασώθηκε ολόψυχα στις δύσκολες ημέρες της ασθένειάς σου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου μας υποκλείνεται μπροστά στο σπρώ σου σώμα και ενώνει μετά των συγγενών και φίλων τις δεήσεις προς τον Κύριον να αναπαύσει την ψυχή σου.

Ας είναι ελαφρό το χώμα της Αττικής γης που θα σε σκεπάσει.

Αιωνία σου η μνήμη Σεβαστέ μας Πρόεδρε, Αλησμόνητε Μπαρμπα-Μήτσο».

— Στις 18.9.83 πέθανε στην Αθήνα και μεταφέρθηκε στο χωριό ο ΑΝΔΡΕΑΣ Κ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ (Πατα-

ώς), σε ηλικία 80 χρόνων. Τον συνόδεψαν απ' την Αθήνα τα παιδιά του και οι γαμπροί του, καθώς και πολλοί

συγχωριανοί. Ο μπαρμπα-Αντρέας διακρινόταν για την πραότητα του χαρακτήρα του και το καλοσυνάτο ύφος του.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου μας συλλυπείται θερμά τους οικείους τους.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

Στον Αη-Γιώργη του χωριού μας, το καλοκαίρι που πέρασε έγιναν τα μνημόσυνα των:

ΠΑΝ. Ν. ΓΕΩΡΓΙΟΥ (Νάκου)

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ι. ΔΑΝΙΗΛ (Διούγκα)

ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΡΑΠΤΟΠΟΥΛΟΥ - ΘΕΙΑΚΟΥ

ΜΑΓΔΑΣ Π. ΚΥΡΙΤΣΗ

Παραβρέθηκαν όλοι ανεξαιρέτως οι χωριανοί.

Εκείνοι που έφυγαν

ΔΗΜ. ΕΥΘ. ΚΟΛΛΙΑΣ

Έφυγε από κοντά μας, μετά από δύσκολη αρρώστια ενός περίπου χρόνου, ο εκλεκτός της Κουκουβίστας Δ. Ε. ΚΟΛΛΙΑΣ, ο άνθρωπος της προσφοράς ως τη στιγμή που η αρρώστια του τον καθήλωσε στο κρεβάτι του πόνου. Ως τα ογδόντα τρία χρόνια του και τι δεν πρόσφερε στους συνανθρώπους του! Τις υπηρεσίες του στην Πολιτεία, την αγάπη του και την καλοσύνη του στην οικογένειά του, στους συγχωριανούς του και γενικά στους συμπατριώτες του Ρουμελιώτες.

Γεννήθηκε στα 1900 στην ορεινή Κουκουβίστα και τελειώνοντας το Δημοτικό Σχολείο, συνέχισε τις σπουδές του στο Γυμνάσιο 'Αμφισσας, για να διευρύνει τις γνώσεις του και ν' αποκατασταθεί επαγγελματικά κατατάχτηκε στη Χωροφυλακή, που έγινε ανθ'ρχος το 1925 και το 1929 μετατάχτηκε στην Αστυνομία Πόλεων, για να εξελιχθεί στη σταδιοδρομία του ως το βαθμό του Αρχηγού του Σώματος.

Η Υπηρεσία του τον έστειλε στην Αγγλία (1952) και στην Αμερική (1956), για να παρακολουθήσει την οργάνωση και την εξέλιξη των Αστυνομικών Υπηρεσιών των χωρών αυτών.

Στη διάρκεια της σταδιοδρομίας του τιμήθηκε με παράσημα και μετάλλια για τις πολύτιμες υπηρεσίες που πρόσφερε στο Σώμα.

Όμως, πέρα απ' την Υπηρεσία του, υπήρξε δραστήριος κι επωφελής και στον κοινωνικό τομέα. Υπήρξε Πρόεδρος του τοπικού Προσκοπικού Συνδέσμου Καλλιθέας (τόπου κατοικίας του), αλλά και Πρόεδρος του Συνδέσμου Καλοσκοπιτών της Αθήνας. Η προσφορά του υπήρξε υποδειγματική για όλους μας

(ανέγερση ναού Αγίου Γεωργίου, Ηρώου του χωριού κ.ά. κοινωφελών έργων).

Το γραφείο του, στη διάρκεια της Υπηρεσίας του, ήταν ανοιχτό για κάθε συμπατριώτη και άκουγε με προσοχή τα αιτήματά τους και τις ανάγκες τους και φρόντιζε με πολύ καλοσύνη να δίνει λύσεις, έτσι που να μη φεύγει κανείς παραπονεμένος.

Ως συνταξιούχος ταξίδεψε πολλές φορές στην Αμερική, με τη γυναίκα του κι έμειναν αρκετόν καιρό κοντά στην οικογένεια της κόρης τους Πίτσας Ηλ. Κατσανιώτη, στην πόλη Σιάλτ, για να περάσει ευχάριστα τα τελευταία χρόνια της ζωής του.

Το Δ.Σ. του Συνδέσμου, καθώς και όλα τα μέλη του θλίβονται ειλικρινά για την απώλεια του «μπαρμπα-Μήτσου» Κόλλια, που υπήρξε το στήριγμα και ο εμψυχωτής του Συνδέσμου. Μακάρι το παράδειγμά του να μιμηθούν και οι μελλοντικοί Πρόεδροι.

Ευχόμαστε όλοι, ο Θεός ν' αναπαύσει την ψυχή του και να χαρίσει παρηγοριά στην γυναίκα του Ελένη, στα παιδιά του Πίτσα και Θύμιο και στα χαριτωμένα εγγόνια του, που θα τον θυμούνται σαν τον «καλύτερο» παππού του κόσμου.

Ο ΤΡΥΓΟΣ

...Έτσι οι κοπέλλες του χωριού πετιούνται από τα σπίτια και στα βουνά σκορπούν κι όπ' ειν' αμπέλια τρέχουν και με τραγούδια, με χαρές, όταν αρχίζει ο τρύγος. Αναταράζονται οι ερμείς, ακολουγούν τ' αμπέλια, λες κι από κάθε πέτρα ορθή, λες κι από κάθε βάτον οπού στο χόρτο σέρνεται, κόρης κορμί φυτρώνει. Πράσινη απλώνεται η φυτιά κι οι ράγες μεσιτωμένες, μαύρες και κίτρινες, ξανθιές, μαυρολογούν, γυαλίζουν στην πρώτη αχτίδα του ζεστού του ήλιου όπου ανατέλλει σαν μαύρα μάτια, σαν χοντρά κλωνιά μαργαριτάρια...

Κ. ΚΡΥΣΤΑΛΛΗΣ

δωρηται συνδρομηται

	δρχ.
— Αθανασάσιος Τούμπας	1.000
— Ντίνα Τούμπα - Ματθαίου, στη μνήμη των γονέων της	1.000
— Παρασκευή Π. Μιχαλοπούλου, στη μνήμη των γονέων της	1.000
— Έφη Χαμηλού - Σαΐτη (Καναδάς)	1.000
— Δημ. Γ. Χαμηλός (Αμερική)	1.000
— Γεώργιος Παν. Μώρης	1.000
— Γεώργιος Γεωργίου	500
— Παναγιώτης Δ. Κυρίτης	500
— Φώτης Τομαράς (Βόλος)	1.000
— Κώστας Γεωργίου (Πάτρα), στη μνήμη του αδελφού του Παναγιώτη	1.000
— Παναγ. Θεμ. Μώρης	1.000
— Πάτρα Μπάρλα (Καναδάς)	800
— Ευθύμ. Ν. Πασαλής (Λαμία), στη μνήμη του πατέρα του	1.000
— Κώστας Ν. Αυγερινός	1.000
— Κώστας Κεραμόδας (Λειβαδιά), στη μνήμη του Χαρ. Χριστίδη	1.000
— Δημ. Κ. Κουφός	1.000
— Παναγιώτης και Άννα Σπέιτς, στη μνήμη του πατέρα τους Χ. Χριστίδη	1.000
— Δημήτρης και Άννα Χαμηλού	1.000
— Παναγιώτης Γκαβαλίνης	1.000
— Ευθ. Γ. Μπουκουβάλας, στη μνήμη του πατέρα του	1.000
— Παναγιώτης και Χρυσούλα Χριστοπούλου	1.000
— Καλλιόπη Χα Γεωργίου Δανιήλ, στη μνήμη του συζύγου της	1.000
— Δημήτριος Π. Κόλλιας	500
— Στέφανος Δημ. Κόλλιας	500
— Μαρίας Δημ. Κόλλιας	500
— Παναγιώτης Ιω. Σφαισιώρης	700
— Ιωάννης Ματθαίου	200
— Χρήστος Γ. Κόλλιας	500
— Χάρη Δ. Λευκαδίτη	500

— Κώστας Κατσανιώτης, στη μνήμη της συζύγου του Βασιλικής και γονέων του	2.000
— Κ. Λιάκου	500
— Ευγενία Κατσανιώτου (Αμερική) (50 \$)	4.560
— Γεώργιος Ηλ. Τομαράς	300
— Κωνσταντίνος Ευ. Τούμπας (Θεσσαλονίκη)	500
— Γιώτα Θ. Χαμηλού (Αμερική)	1.500
— Γεώργιος Αρ. Πριόβολος, στη μνήμη του Δημ. Ευθ. Κόλλιας	5.000
— Γεώργιος Ιω. Ραπτόπουλος (Αμερική), στη μνήμη του Δημητρίου Ευθ. Κόλλιας (\$ 100)	9.150
— Αθαν. Δ. Μαλιθίτης (Θεσσαλονίκη)	500
— Νικ. Κωνσταντινίδης (Θεσσαλονίκη)	500
— Γιάννης Δανιήλ - Μαργαρίτης στη μνήμη των γονέων του	1.000
— Γεωργία Βλάχου - Παντελίδου	1.000
— Γιάννης Καλαϊζής (Θεσσαλονίκη), στη μνήμη Αθανασίου Δ. Κόλλιας	1.000
— Δημήτριος και Παναγιώτα Χριστίδη (Αμερική) (\$ 20)	1.700
— Ευθύμιος Νικολάου Κολύρης στη μνήμη του αγαπημένου του αδελφού Βασίλη Νικ. Κολύρη που χάθηκε τόσο γρήγορα	20.000

Γιάννης Κ. Τριανταφύλλου, Καλοσκοπή.
 Στη μνήμη του αδελφού του Ανδρέα δρχ. 2.000
 Αθαν. Δ. Μαλιθίτης, Θεσσαλονίκη 500
 Νικ. Κωνσταντινίδης, Θεσσαλονίκη 500
 Γεωργ. Κ. Βλάχου, Αμερική (20 δολλάρια), 1.700

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

ΧΑΡ. Π. ΚΟΛΛΙΑ: Το Δ.Σ. ευχαριστεί για τις υποδείξεις και θα φροντίσει να καλυφθούν σύντομα οι ανάγκες εξωραϊσμού στο χωριό.

— Η Κα **ΕΥΓΕΝΙΑ Γ. ΚΑΤΣΑΝΙΩΤΟΥ (CARAS)** με γράμμα της μας πληροφορεί ότι λαμβάνει το Δελτίο μας και μας ευχαριστεί. Μας έστειλε και τσέκ 50 δολλ. ενίσχυση του Δελτίου. Την ευχαριστούμε.

♦ **ΤΟ Διοικητικό Συμβούλιο** ευχαριστεί θερμά όλα τα μέλη που ενισχύουν το έργο του Συνδέσμου υλικά και ηθικά.

♦ **ΠΑΡΑΚΑΛΕΙ** τα μέλη να μας ενημερώνουν για τυχόν αλλαγή της διεύθυνσης της κατοικίας τους και τον αριθμό τηλεφώνου τους.

Αναμνήσεις ενός γέροντα απ' τα παλιά

ΜΙΑ ΜΑΚΡΙΝΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΚΑΙ ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΙΑΝΩΝ

Του ΓΙΑΝΝΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ-ΠΡΑΝΤΖΑ

Β'

(Συνέχεια απ' το προηγούμενο)

Η ΑΝΑΧΩΡΗΣΗ ΜΑΣ ΣΤΗ ΡΩΣΙΑ

Είναι 28 Φλεβάρης 1919 και γίνεται πρωινό προσκλητήριο. Μαζέψαμε τα πράγματά μας στους γυλιούς, φορτωθήκαμε τον οπλισμό μας και πεζοπορώντας, ο ένας λόχος κοντά στον άλλο, κατευθυνόμαστε στο λιμάνι των Ελευθέρων Καβάλλας. Η μέρα ήταν κρύα και υγρή, τα τσαρούχια μας κόλλαγαν στην κόκκινη λάσπη του δρόμου, το φορτίο του κάθε φαντάρου ξεπερνούσε τις 20 οκάδες. Οπλισμός, ρούχα, τρόφιμα, αν είχες την τύχη να είσαι και οπλοπολυβολητής, όπως εγώ τότε, έφταναν τις 30 οκάδες και από μέσα σου να αναρωτιέσαι: Πού πάω; Γιατί; Τί με περιμένει;

Εμείς περιμέναμε τότε να τελειώσει ο πόλεμος για να πάμε στα σπίτια μας, να δούμε τους δικούς μας και τώρα...

Στο λιμάνι μας περίμεναν δυο καράβια ρούσικα, όπου και μπήκαμε μέσα, ξεφορτωθήκαμε τους γυλιούς; μας και ο καθένας βολεύτηκε κάπου να ξεκουραστεί. Ας σημειωθεί ότι, εμείς του 5)42 είμασταν κυρίως ορσίσιοι και ουδέποτε είχαμε ταξιδέψει με καράβι, να μην πω ότι, αρκετοί, πριν πάνε φαντάροι δεν είχαν δει ούτε θάλασσα και περιεργαζόμασταν με θαυμασμό και δέος αυτά τ' ανθρώπινα σιδερένια κατασκευάσματα, που θα μας μετέφεραν σε άγνωστους τόπους. Στιβαγμένοι σαν εμπορεύματα, προσπαθούσαμε πως θα βολευτούμε πιά άνετα για το πολυήμερο ταξίδι μας.

Οι Ρώσοι ναύτες που υπηρετούσαν στα πλοία δεν έδειχναν καθόλου ευχαριστημένοι από την παρουσία μας. Βλοσυροί κι ανέκφραστοι περνούσαν από μπροστά μας, χωρίς να μας δίνουν καμιά σημασία, δείχνοντας φανερά, ότι τους είμασταν αδιάφοροι και η παρουσία μας ενοχλητική.

Τα πλοία ξεκίνησαν αργά - αργά, αφήνοντας πίσω τους τις μακεδονικές ακτές. Η ατμόσφαιρα που επικρατούσε στο πλοίο ήταν πολύ θορυβική. Το ηθικό των φαντάρων ήταν πολύ χαμηλό. Έμοιαζε μάλλον με πλοίο που μετέφερε αιχμαλώτους, παρά στρατό που πάει για πόλεμο.

Από το παλιό κι ένδοξο Σύνταγμά μας, το 5)42, είχε μείνει μόνο η σκιά του. Τα ηρωικά παλικάρια του, οι τσολιάδες της Ρούμελης, ήταν ξεπλωμένα και στιβαγμένα στ' αμπάρια του ρούσικου καραβιού, χωρίς καμιά πληροφόρηση για το πού πάμε και γιατί πάμε.

Είχε στερέψει το κουράγιο και η όρεξη για έναν πόλεμο, που οι ίδιοι ούτε γνωρίζαμε, ούτε θέλαμε. Οι

σκέψεις όλων μας ήταν πίσω στην Ελλάδα, στους δικούς μας, που οι πιά πολλοί ούτε καν γράψαμε για το αναπάντεχο ταξίδι μας και θα μας περίμεναν απ' μέρα σέ μέρα, μια και ο πόλεμος είχε τελειώσει.

Η νύχτα μας βρήκε ασάλευτους στις θέσεις, που ο καθένας είχε πέσει, όταν είχαμε μπει στο καράβι και οι συζητήσεις δεν είχαν τελειωμό ανάμεσα στους τσολιάδες, για την εκστρατεία που μας πήγαιναν.

Συσσίτιο δεν θα μοίραζαν. Ο καθένας είχε μαζί του ξηρά τροφή για τέσσερις μέρες. Τα γεγονότα και η αβεβαιότητα που μας περιέβαλε, μας είχαν κόψει και αυτή την όρεξη για φαγητό. Η υπερένταση που επικρατούσε και ο ενοχλητικός θόρυβος των μηχανών του πλοίου μας είχαν αφαιρέσει τον ύπνο. Στα κλεφτά, όπου ο καθένας είχε βρεθεί, έχοντας για μαξιλάρι το διπλανό του συνάδελφο ή το γυλιό του, έπαιρνε λίγο ύπνο κατά διαστήματα.

Τα χαράματα μας βρήκαν στα στενά των Δαρδανελίων. Ζαλισμένοι και σχεδόν ξενυχτισμένοι, παρακολουθούσαμε στο διάβα μας τις όμορφες και δασωμένες ακτές του Βοσπόρου. Το μεσημέρι πιάσαμε στο λιμάνι της Κωνσταντινούπολης. Τα πλοία έκαναν απλό σταθμό, χωρίς ν' ανοίξουν οι πόρτες και δε βγήκε κανείς στην προκυμαία. Οι φαντάροι βγήκαν όλοι στο κατάστρωμα ν' αγναντέψουν τη θρυλική πόλη με την Αγιά-Σοφιά. Ο τεράστιος γκρίζος τρούλος της, πλαισιωμένος από τέσσερις πανύψηλους μιναρέδες, ήταν καταντίκρυ μας και τον καμαρώναμε. Κόσμος πολύς, ελληνικής καταγωγής, είχε συγκεντρωθεί στην προκυμαία και ξεφώνιζε, χειροκροτώντας τους φαντάρους. Ίσως είχαν την εντύπωση, ότι ο ελληνικός στρατός των καραβιών προοριζόταν να καταλάβει την Πόλη. Ψαρόθερκες μας περιτριγύριζαν, κουνώντας ελληνικές σημαίες και ζητωκραυγάζοντας.

Η παραμονή μας ήταν μόνο 4-5 ώρες και μετά συνεχίσαμε το μακρινό μας ταξίδι. Η στάση στο λιμάνι της Πόλης, έστω και για λίγο, ήταν ένα ξεζάλισμα στο μυαλό μας. Οι ελληνικές φωνές που ακούγαμε ήταν μια ζεστασιά, νομίζοντας ότι ακόμα πλέουμε σε ελληνικά πελάγη, ήταν ένα ψυχικό κουράγιο.

Ταξιδεύοντας προς τα θόρεια των στενών, κάθε ώρα άλλαζε μορφή το τοπίο του περιβάλλοντος. Τη μεσογειακή ήρεμη θάλασσα τη διαδεχόταν τώρα η τρικυμία και η μαυρίλα του ορίζοντα. Τα όμορφα τοπία του Βοσπόρου, με τις δασωμένες ακτές, αντικαταστάθηκαν από άγριους και απόκρημνους βράχους, με αραιό και φτωχό πράσινο. Το σοβαρότερο δε απ' όλα, που άρχισε να μας ενοχλεί, ήταν το τσουχτερό κρύο, που μας ανάγκασε να κλειστούμε όλοι στ' αμπάρια του πλοίου και να ρίξουμε στις πλάτες μας κουβέρ-

τες. Με τη νύχτα μαζί μας θρήκε πάλι η μελαγχολία. Η ώρα ήταν δώδεκα τη νύχτα και τα καράβια μας άφησαν πίσω τους τα στενά του Βοσπόρου κι έμπαιναν στην ανοιχτή θάλασσα του Εύξεινου Πόντου, τη Μαύρη Θάλασσα, όπως την είπαν.

Από δω και μετά το ταξίδι μας, μες στην άγριο νύχτα, έμελε να μείνει σε μας τους ορεσίβιους τσο-λιάδες, χαραγμένο για όλη τη ζωή μας, σαν τη χειρότερη εμπειρία της πολεμικής μας στρατιωτικής θητείας. Η τρικυμία που συναντήσαμε και η κακοκαιρία έκαναν μια νύχτα κόλαση. Το καράβι, κλυδωνιζόμενο με δυνατούς τριγμούς, ανεβοκατέβαινε στα κύματα σε τέτοια ύψη, που κοβόταν η ανάσα σου. Όλους μας έπιασε ένας ακατάσχετος εμετός, που και να ήθελες να τον αποφύγεις, θλέποντας το διπλανό σου, δέν τον γλίστωνα. Ήταν αδύνατο να σταθείς όρθιος. Γίναμε ένα πλοίο «μεθυσμένων» που ο ένας έπεφτε πάνω στον άλλο, χωρίς να ελέγχουμε τον εαυτό μας. Είχαμε τόσο αποκόμει και ήταν τόσο η ζάλη μας, που το μισό στράτευμα έπεσε σε βαθύ ύπνο. Παρ' όλες τις φωνές των αξιωματικών να φορέσουμε σωσίδια για παν ενδεχόμενο, ουδείς σάλευε από τη θέση του. Άλλωστε ήταν και περιτό, γιατί και στα καλά μας να είμασταν και σε γαλήνια θάλασσα να πέφταμε, πάλι δεν μας έσωναν ούτε σωσίδια, ούτε θάρκες εμάς τους ανίδεους από θάλασσες και καράβια, στο χάλι που θρискόμαστε.

Μέσα σ' αυτή την κοσμοχαλασιά που μας θρήκε και πριν ακόμη χαράξει η αυγή, μια ασυνήθιστη κίνηση παρατηρήθηκε στο καράβι από τους Ρώσους αξιωματικούς. Ένοπλοι λαχταρισμένοι δρασκελίζαν εμάς τους ξαπλωμένους, τρέχοντας τότε προς την πλώρη και τότε προς την πρύμνη του καραβιού. Σε λίγο η αναταραχή εκδηλώνεται και στους αξιωματικούς του Συντάγματός μας. Τα πράγματα δείχνουν πως κάτι σοβαρό έχει συμβεί στο καράβι. Η σκέψη, από όσους είχαν τη δυνατότητα ακόμη να θλέπουν και να κρίνουν αζάλιστοι, πήγε στο κακό. Τι άλλο; Το καράβι έβαλε νερά και πάμε για θούλιαγμα. Ο φόβος και η ζάλη είχαν σε τέτοιο θαθμό φωλιάσει μέσα μας, που κανένας δε σάλευε από τη θέση του. Για μια στιγμή είδαμε το λοχαγό μας έξαλλο να φωνάζει: Σηκωθείτε όλοι! Συναγερμός! Όσοι ακόμη είχαμε λίγο κουράγιο και αυτοσυγκέντρωση, μαζευτήκαμε στον α' όροφο του πλοίου, με τον οπλισμό μας. Τά 'χαμε χαμένα! Με τα όπλα μας θα χτυπούσαμε τα στοιχεία της φύσης; Τί μας ήθελαν έτσι οπλισμένους άραγε; Εμείς στεκόμασταν όρθιοι με το ζόρι. Τί συμβαίνει; Ο λοχαγός μας έλυσε την απορία και μας έδωσε γρήγορα διαταγές:

— Παιδιά κουράγιο! Κινδυνεύουμε να πνιγούμε. Αυτοσυγκεντρωθείτε κι εκτελέστε τις διαταγές μας, αλλιώς χαθήκαμε! Τι είχε συμβεί; Οι αξιωματικοί του πλοίου ήταν με το μέρος του Τσάρου. Οι ναύτες όμως ήταν με τους επαναστάτες μπολσεβίκους και είχαν τοπική μυστική οργάνωση, που όπως αποδείχτηκε λει-

τούργουσε θαυμάσια.

Μόλις μπήκανε τα καράβια στα ρούσικα θαλασσινά νερά και αφού είχαν θεβαιωθεί για την ψυχική μας και σωματική αχρηστία, που μας είχε βγάλει η ολονύχτια θαλασσινή περιπέτειά μας, αποφάσισαν ν' ανοίξουν τις μπουκαπότες και να θουλιάζουν τα πλοία, που μετέφεραν ξένα στρατεύματα στην πατρίδα τους. Αυτοί δε, σαν έμπειροι ναυτικοί, θα έμπαιναν στις σωσίδιες θάρκες και θα το έσκαζαν, οίγουροι ότι από μας δε θα γλίστωνα κανένας.

Κάποιος άγιος φαίνεται θέλησε να μας σώσει και το μυστικό διέρρευσε την τελευταία στιγμή, που προσπαθούσαν να λύσουν τις θάρκες. Αμέσως οι Ρώσοι αξιωματικοί ζήτησαν την ελληνική βοήθεια. Εμείς δε, για να προλάβουμε κάθε νέα απόπειρα, συλλάβαμε τους Ρώσους ναύτες και τους κλείσαμε σ' ένα αμπάρι του πλοίου, το δε καράβι γέμισε από δικούς μας σκοπούς. Όπου υπήρχαν εργαζόμενοι ναύτες, όπως στο μηχανοστάσιο του πλοίου, τοποθετήσαμε διπλοσκοπιές από τσολιάδες. Με το ξημέρωμα και αφού η θάλασσα ησύχασε κάπως, τα νυχτερινά γεγονότα είχαν δημιουργήσει κλίμα φόβου και δυσπιστίας, για το ποιούς πάμε να βοηθήσουμε. Γιατί όλη αυτή η περιπέτειά μας;

Προσωπικά μου συνέβη και το εξής γεγονός, που τότε στη νεαρή μου ηλικία με προβληματίσε για πρώτη φορά, με το θέμα του πολέμου. Μ' έβαλαν σκοπό στο μηχανοστάσιο μαζί με άλλους δυο φαντάρους να παρακολουθούμε τους ναύτες που εργάζονταν σ' αυτό, για να μην προδούν σε κανένα σαμποτάζ. Με πλησίασε ένας Ρώσος ναύτης και μου ζήτησε να του δώσω το χέρι μου. Μου χάιδεψε την παλάμη, που ήταν γεμάτη ρόζους από το σκάψιμο στα χαρακώματα του Μακεδονικού Μετώπου, κούνησε το κεφάλι του και χωρίς ν' αφήσει το χέρι μου, είπε δυο λέξεις που με αναστάτωσαν: Και συ μπολσεβίκος! Τα υπόλοιπα δεν τα καταλάβαινα τι μου έλεγε. Από την έκφραση όμως του προσώπου του, με τον τρόπο που μου μιλάγε και την κίνηση του χεριού του, είναι σαν να τον κατάλαβα. Να, τι θα πρέπει να μου έλεγε ο Ρώσος ναύτης: Καημένες Έλληνα φαντάρε και συ φτωχός σαν εμένα είσαι. Οι παλάμες των χεριών σου το μαρτυρούν. Γιατί έρχεσαι να με πολεμήσεις; Εγώ ο Ρώσος, φτωχός εργάτης, επαναστάτησα, για να καλυτερέψω τη μοίρα μου. Πήγαινε πίσω στην πατρίδα σου και συ, για να φτιάξεις και τη δική σου πατρίδα ευτυχισμένη και απόλεμη, παρά να με πολεμήσεις και ίσως ν' αφήσεις και το κουφάρι σου στο ρούσικο βορά! Και χτυπώντας με στην πλάτη, συνέχισε γελώντας: Λυπάμαι Έλληνα φαντάρε, γιατί ξέρω ότι δεν έρχεσαι με τη θέλησή σου, αλλά σε φέρνουν άλλοι, χωρίς καν να σε ρωτήσουν. Γι' αυτό σε συγχωρώ...

Αυτά πρέπει να ήταν τα λόγια του Ρώσου ναύτη και σ' αυτό είμαι απόλυτα βέβαιος και χτυπώντας ο ένας την πλάτη του άλλου, αλλάξαμε δυο πικρά χαμόγελα σαν επιβεβαίωση αυτών που μου είπε. Πιστεύω ότι σε τέτοιες στιγμές δε χρειάζεται η βοήθεια της γλώσσας,

για να κατανοήσεις το διπλανό σου. Επισημαίνω δε και το γεγονός ότι, το όλο κλίμα στο μηχανοστάσιο δεν ήταν εχθρικό με τους Ρώσους ναύτες.

Όταν μας αντικατάστησαν και ανέβηκα στο κατάστρωμα, πλησίαζε μεσημέρι, η θάλασσα είχε κοπάσει και αντίκρυ μας φαινόταν καθαρά η πόλη της Οδησού. Τα καράβια μας πιάσαν στην άκρη του λιμανιού και χωρίς καμιά καθυστέρηση ρίξαν τις σκάλες και άρχισε η αποβίβαση. Καμιά Δημόσια ή Δημοτική Αρχή δεν παραβρέθηκε στην υποδοχή μας. Η λαϊκή παρουσία εντελώς ανύπαρκτη, εκτός λίγων περιέργων. Με τη συνοδεία δυο Γάλλων αξιωματικών, φορτωμένοι γυλιούς και σπλισμό, σε φάλαγγα κατά τριάδες, ξεκινήσαμε πεζοί μέσα από τους δρόμους της Οδησού για τον καταυλισμό μας. Οι δρόμοι της πόλης ήταν αδειανοί από κόσμο, ο λαός της Οδησού έδειχνε την εχθρότητά του με την απουσία του και μοιάζαμε στο πέρασμά μας σα στρατός κατοχής και όχι συμμαχικός. Η όλη όψη της πόλης, με τους ανθρώπους της, τα κλειστά καταστήματά της, την αραιά κίνηση στους δρόμους, έδειχνε ότι κάτι σου κρύβει στα θεμέλιά της, την επανάσταση.

Στρατοπεδεύσαμε σε κάτι παλιά κτίρια, στην άκρη της πόλης. Το Σύνταγμά μας παρέμεινε στη θέση αυτή δέκα μέρες. Στο διάστημα αυτό η έξοδος στην πόλη ήταν απαγορευμένη. Καθημερινά αναχωρούσε και από ένας λόχος για το μέτωπο. Εντελώς απληροφόρητοι για τα πολεμικά γεγονότα και με πεσμένο το ηθικό μας, μακριά εκατοντάδες χιλιόμετρα από την Ελλά-

δα, είχαμε αφήσει τους εαυτούς μας στην τύχη της μοίρας μας. Οι διαδόσεις οργιάζαν! Σ' αυτό βοηθούσαν και οι μυστικές οργανώσεις των μπολσεβίκων, που κατόρθωναν έντεχνα να διασπείρουν ειδήσεις πανικού για μας. Είχαμε πάθει ηττοπάθεια, που χαρακτηριστικό γεγονός είναι το εξής: Οι Αγγλογάλλοι στην Ελλάδα, όπως προανάφερα, μας είχαν δώσει καινούργιες χλαίνες, μακριές ως τον αστράγαλο, για το κρύο που θα συναντούσαμε. Οι διαδόσεις σε μας είχαν φτάσει, ότι στο μέτωπο, που θα πάμε, πρέπει να είναι τα πόδια έσο το δυνατό ελεύθερα, για να τρέχει γρήγορα κανείς, γιατί υπάρχει φόβος να τον πιάσουν στα χέρια. Για το λόγο αυτό πιάσαμε και κόψαμε όλοι τις χλαίνες στο γόνατο, σε σχέδιο πουκαμίσας, αδιαφορώντας για το κρύο που θα είχαμε στα κάτω άκρα. Οι σκέψεις και μόνο τέτοιων υποθέσεων ενός εμπόλεμου στρατού, είναι για γέλια.

(Συνεχίζεται)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Μετά το α' δημοσίευμα, παραπονέθηκαν κάποιοι χωριανοί πως παρέλειψα ν' αναφέρω τα ονόματα μερικών ακόμα Κουκουβιστιανών, που έλαβαν μέρος στη μακρινή εκστρατεία, όπως του Νίκου Αυγερινού (Ζώγου), Γεωργ. Δ. Κόλλια (Σακαφλιώρη), Χαράλαμ-που Ταξ. Κόλλια ή και άλλων ακόμα. Ας μου συγχωρήσουν την παράλειψη, που δεν έγινε από πρόθεση, αλλά γιατί δεν με βοηθάει η μνήμη ύστερ' από τόσα χρόνια!

Γ. Τ.

ΑΛΛΑΓΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ:

— Ο Πολιτικός Μηχανικός ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΧ. ΡΑΠΤΟ-ΠΟΥΛΟΣ μετέφερε το γραφείο του από την οδό Τζωρτζ 34, Πλατεία Κάνιγγος, στο Χολαργό, στην οδό Ασπασίας 34. Τηλέφωνα: Γραφείου 65.31.426 και σπιτιού 65.12.449.

— Η Αρχιτέκτων - Μηχανικός ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ Π. ΚΥΡΙΤΣΗ άνοιξε κατάστημα ειδών διακόσμησης εσωτερικών χώρων (σκάλες ιταλικής προέλευσης κλπ.) κι εγκατέστησε το Τεχνικό Γραφείο της στη Λεωφ. Μεσογείων 388, Αγία Παρασκευή. Τηλ. 65.95.472).

Το Δ.Σ. τους εύχεται επιτυχία στην επαγγελματική τους δραστηριότητα.

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

- Αύγουστε, καλέ μου μήνα
νά 'σουν δυο φορές το χρόνο!
- Από Μάρτη καλοκαίρι
κι από Αύγουστο χειμώνα!

Αφιέρωμα

ΜΥΝΗΜΑ ΣΤΟΥΣ ΚΑΛΟΣΚΟΠΙΤΕΣ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Το πρόσφατο ταξίδι μας στην Αμερική (Αύγουστο '83) έδωσε την ευκαιρία σε μένα και την οικογένειά μου να συναντήσουμε σχεδόν όλους τους Καλοσκοπίτες του Σηάιλ, ήτοι τα ζεύγη: Ευθ. Μαλιβίτη (το παλιότερο των Κουκουβιστιανών), Γ. Δ. Μαλιβίτη, Ευθ. Ν. Κόλλια, Ηλ. Κ. Κατσιανιώτη, Γ. Μπακόλα (η γυναίκα που Πάτρα κόρη του Σπ. Δ. Μαλιβίτη), την Κα Μ. Μυλωνά (το γένος Κατσιανιώτη), την Κα Ελ. Ν. Κατσιανιώτη, τον Γ. Κ. Κατσιανιώτη, την Παναγ. Θ. Χαμηλού (αδελφή μου) και τις κόρες της Ντίνα Γ. Μαρούτσου και Μαίρη Ν. Δαμάσκου. Ήταν μία συνάντηση πολύ συγκινητική και ανταλλάξαμε «κουκουβιστιανές» κουβέντες και αναμνήσεις απ' το χωριό σε αμερικάνικο χώρο. Η «Κουκουβίστα» βρέθηκε σε μικρογραφία στο Σηάιλ.

Στο Λος Άντζελες συναντήσαμε το ζεύγος Δημ. και Παναγιώτα Χριστίδη (άλλοτε μαθητές μας), τον Τάκη Χριστίδη και το Νίκο Β. Αναγνώστου, που μας υποδέχτηκαν με ανείπωτη χαρά και μας ξενάγησαν στην πόλη τους.

Τώρα που γυρίσαμε στην αγαπημένη μας πατρίδα, νιώθω την ανάγκη να στείλω ευχαριστήριο μήνυμα, εκφράζοντας τη χαρά μας στους Καλοσκοπίτες που συναντήσαμε, ή που επικοινωνήσαμε τηλεφωνικά μαζί τους, αλλά και σ' όλους που κατοικούν σε άλλες πόλεις της μεγάλης χώρας και δεν μπορούσαμε να ιδούμε προσωπικά. Σ' όλους τους συμπατριώτες μας που ζουν, εργάζονται κι ευημερούν στην Αμερική και που με τα επιτεύγματα της τεχνολογίας εξασφαλίζουν μια άνετη ζωή, ευχόμαστε να έχουν υγεία και ζωή ευτυχισμένη. Όμως, τους παρακαλώ, να παραμείνουν ψυχικά ενωμένοι με την πατρίδα Ελλάδα και ιδιαίτερα με

Πρόσφατη αναμνηστική φωτογραφία Καλοσκοπιτών στο Σηάλτ Αμερικής. Από αριστερά προς τα δεξιά: Η Βιθή και ο Θύμιος Κόλλιας, η Τασία και ο Γιώργος Χασιακός, ο Ηλίας και η Πίτσα Κατσανιώτη και τα παιδιά τους Ελένη και Ανδρέας, η Ελένη και ο Γιώργος Μαλιθίσης, η Πάτρα Μπακόλα και κάτω αριστερά η Παν. Θ. Χαμηλού.

τη γενέθλια γη, την Καλοσκοπή. Ας διατηρήσουν την παράδοση στην καινούργια πατρίδα τους και ας θυμούνται νοσταλγικά, σαν άλλοι Οδυσσείς, με νου και με καρδιά, τη μακρινή πατρίδα που γεννήθηκαν. Η Ορθόδοξη Εκκλησία και η Ελληνική Κοινότητα, που υπάρχει σε κάθε πόλη, αποτελούν το συνδετικό κρίκο όλων των Ελλήνων και είναι το εθνικό εντευκτήριο των ξενητεμένων ομογενών μας. Έτσι θα διατηρήσουν την εθνική τους ταυτότητα και η χαρά τους θα είναι πάντα μεγάλη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΧΑΣΙΑΚΟΣ

Σημ. Συντ.: Με την ευκαιρία, ο Σύνδεσμος παρακαλεί θερμά τους ομογενείς της Αμερικής να ενισχύουν οικονομικά το έργο του, γιατί είναι τεράστιες οι δαπάνες για την έκδοση του δελτίου «Κουκουβίστα», που είναι ο συνδετικός κρίκος όλων μας με τη γενέτειρα Κουκουβίστα!

Η ΚΑΣΤΑΝΙΑ

Πρόκειται για ένα δέντρο που υπάρχει στην Καλοσκοπή και η ιστορία του αρχίζει εδώ και τριάντα χρόνια. Είναι η καστανιά του πρώην σχολικού κήπου και θα μπορούσε να μπει ο τίτλος «Η καστανιά διηγείται την ιστορία της». γιατί από τις πολλές που έπρεπε να υπάρχουν, μια μόνο επέζησε, ένα μοναδικό και συγκεκριμένο δέντρο και μας διηγείται την ιστορία του. Αλλά μιλούν τα δέντρα; Μιλούν και παραμιλούν σ' αυτούς που τ' αγαπούν και τα περιποιούνται. Είναι ζωντανοί οργανισμοί και τα δέντρα, αφού φυτρώνουν, μεγαλώνουν, κάνουν

καρπούς και απογόνους για τη διαιώνιση του είδους και μάλιστα ζουν πολύ περισσότερο απ' τον άνθρωπο.

Η καστανιά, λοιπόν, του σχολικού κήπου μιλάει στο συγγραφέα αυτής της ιστορίας, που κάθε φορά φτάνει προσκυνητής στη γενέθλια γη, την Κουκουβίστα και την καμαρώνει, όπως είναι όμορφη και βαρυφορτωμένη με καρπούς.

«...Κάποτε, πριν τριάντα χρόνια, μια Επιτροπή Καλοσκοπιτών, που υπήρχε στην Αθήνα, πήρε την απόφαση να αναδασωθούν γυμνοί από δέντρα χώροι στο Ξεροβούνι, το κεφαλάρι του χωριού, με το ωραίο κοκκινωπό χρώμα — κατάλληλο για καστανιές. Αγόρασαν, λοιπόν, είκοσι περίπου οκάδες χοντρά κάστανα, μαρόνια Κρήτης, μας τσουβάλιασαν και μας έστειλαν στον τότε δάσκαλο του χωριού, αυτόν που σήμερα έχω

γραμματικό μου και γράφει την ιστορία μου, για να φροντίσει τη φύτεψή μας. Σαν μας παρέλαβε ο καλός αυτός άνθρωπος, ξεκίνησε με τα παιδιά και τη δασκάλα του σχολείου και ανηφόρισαν στο Ξεροβούνι, για να μας φυτέψουν σε μικρές γουβίτσες. Ήταν μάλιστα Νοέμβρης μήνας και μόλις είχε λιώσει το λιγοστό χιόνι, που έριξε την πρώτη μέρα (αρχή χειμώνα). Μέ πολύ κέφι και όρεξη τα παιδιά άνοιγαν τις γουβίτσες με τα σκαλιστήρια και παράχωναν από ένα κάστανο σε κάθε μια, με την ευχή «να γίνουμε μεγάλες καστανιές...». Πολλές γουβίτσες, όμως, έμεναν άδειες, γιατί τα παιδιά έβαζαν και κανένα κάστανο στην τσέπη, για να δοκιμάσουν τη γεύση τους. Στο χωριό, βλέπετε, δεν υπήρχαν καστανιές και ούτε αγορά για ν' αγοράσουν οι γονείς τους κάστανους. Είχαν, όμως, τα καρύδια, που σε αφθονία παράγει το χωριό.

Τέλειωσε το φύτεμα και όλοι γύρισαν στο σχολείο. Ο καλός δάσκαλος, που φρόντιζε για όλα, φρόντισε και για μένα ιδιαίτερα και του χρωστάω μεγάλη χάρη. Σε κάποια άκρη του σχολικού κήπου με φύτεψε, μαζί με πέντε - έξι άλλα αδέρφια μου. Την άνοιξη φυτρώσαμε δυο - τρία από μας, βγαίνοντας στη ζωή με τα πρώτα τρυφερά φυλλαράκια μας. Τελικά, με τη φροντίδα των παιδιών και των δασκάλων επέζησα μόνο εγώ, γιατί τ' αδέρφια μου χάθηκαν μικρά κι έμεινα ολομόναχη εκείδά στη γωνιά μου και με γάλωνα χρόνο με το χρόνο.

Στο σχολικό κήπο υπήρχαν τότε και άλλα δέντρα (κερασιές με μαυροκόκκινα κεράσια και μηλιές φิริκιές), που είχαν φυτέψει παλιότεροι δάσκαλοι (προπολεμικά), τότε που έδιναν την ψυχή τους για την πρόοδο και την προκοπή του χωριού. Ο δάσκαλος που φρόντισε για μένα κενή την εποχή, είχε δημιουργήσει στον κήπο φυτώριο από μηλιές και αχλαδιές. Κάθε καλοκαίρι (τον Ιούλιο) κέντρωνε τα δεντράκια, για να, τα εξημερώσει με νέες ποικιλίες και ύστερα τα μοίραζε στους χωριανούς, για να φυτέψουν σε κήπους και χωράφια και νάρχουν φρούτα άφθονα. Μια - δυο απ' αυτές τις μηλιές υπάρχουν ακόμα σήμερα, απομεινάρια της όμορφης εκείνης εποχής. Βλέπετε, τα έργα του πολιτισμού, οι τοιχοποιίες και τα τσιμέντα αλλοιώσαν το περιβάλλον στο κέντρο του χωριού και αφάνισαν το σχολικό κήπο, που όλοι τον καμάρωναν παλιότερα. Απορώ πως δεν ήρθε ακόμα και η δική μου σειρά, για να πληρώσω με τη ζωή

μου την απερισκεψία μερικών «προοδευτικών», που όλα θέλουν να τ' αφανίσουν. Καλά είμαι στη γωνιά μου, δίπλα στο ρυάκι που τρέχει γάργαρο νερό και δροσίζει τις ρίζες μου στις ζέστες του καλοκαιριού. Ελπίζω να μ' αφήσουν στην ησυχία μου και στην ύπαρξή μου.

Πριν τριάντα χρόνια γλίτωσε, με τη βοήθεια του προστάτη μου, και το άλλο στολίδι της αγοράς, λίγο παρακάτω από μένα, ο γεροπλάτανος, που παραλίζο να τον ξεριζώσει η μπουλντόζα, για να περάσει η «λεοφόρος». Τέλος, μην ξεχνάτε, ότι είμαι η μοναδική καστανιά που υπάρχει τώρα, αν και φύτεψαν στο Ξεροβούνι και άλλες αδελφές μου. Καμιά, όμως, δεν επέζησε, γιατί κανένας δεν βρέθηκε τα πρώτα καλοκαίρια να ρίξει λίγο νερό στην αδύναμη ριζούλα τους, που την έσφιγγε σαν μέγκενη το κόκκινο αργιλόχωμα, όταν άρχιζε η ζέστη και η ξηρασία. Και στο κάτω - κάτω της γραφής μήπως από τα δέκα χρόνια μου δεν είμαι δέντρο καρπερό και ωφέλιμο, μοναδικό στολίδι στο κέντρο του χωριού; Γι' αυτό πρέπει όλοι να με προσέχουν και να με καμαρώνουν, για να γίνω δέντρο αινόβιο, όπως ταιριάζει στο είδος μου, που μόνο εγώ το αντιπροσωπεύω σ' όλη την περιοχή. Βέβαια υπάρχουν ακόμα και δυο - τρεις γριές, μακρινές συγγενίδες μου, με πρωτόγονες συνήθειες (κάνουν μικρούς καρπούς), που είναι στού Πασαλή τον κήπο, στ' Αδάμ τ' αλώνι και κάποια άλλη προς την Πόκρη, στου Γιάτσου το μαντρί. Εγώ, όμως, είμαι δημιούργημα της εποχής σας και θα πρέπει ιδιαίτερα να με προσέχετε και να μ' αγαπάτε. Όσο θ' αναπνέω τον κουκουβιστιανό αέρα και θα ζω, θα προσφέρω σ' όλες τις γενιές την ομορφιά μου και τους καρπούς μου, για να τους γεύονται και να μ' ευλογούν. Άραγε ο δημιουργός μου, ο καλός εκείνος δάσκαλος, που με φύτεψε και με μεγάλωσε 4-5 χρόνια στην αρχή, να δοκίμασε τους γλυκούς καρπούς μου; Αμφιβάλλω, αν κάποιος απ' αυτούς που γεύονται κάθε χρόνο τα ωραία κάστανά μου, θα τον θυμήθηκε από ευγνωμοσύνη να του στείλει καμιά δεκαριά απ' τους καρπούς μου... Το έχω βάρος στη συνειδήσή μου. Εγώ, όμως, τον ευγνωμονώ και θα τον θυμάμαι πάντα όσο ζω.

Εδώ τελειώνει η ιστορία μου, καλοί μου αναγνώστες. Θα σας περιμένω στο χωριό να τα πούμε και από κοντά...».

Για την αντιγραφή ο Γραμματέας
ΓΙΩΡΓΟΣ ΧΑΣΙΑΚΟΣ